

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

8-betűs betű sor 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 377.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Wekerléék felmentése.
- Letartóztatott román költő.
- A gyermekkórház megnyitása.
- Pör egy királyi adomány körül.
- Híres magyarok Amerikában.
- Ünnepi bünkrónika.
- A börtönigazgató életveszélyben.
- Különös hittani előadások.
- A boldog családi élet.
- Tarkaságok.

Szomorú kezdet.

Arad, január 3.

Aligha kezdődhetett volna rosszabbul a politika ujéve, mint ahogy most az ezerkilencszáztizzedik évet kezdjük. Az ország ügyeit lemondott kormány vezeti, amely mellett egy deznált miniszterelnök próbálkozik azon, hogy ezt a végeláthatatlan válságot valahogyan, már akár ideiglenesen — politikai műnyelven: átmenetileg — megoldja. A végleges megoldásról már alig is beszélnek, megelégedéssel és fellelegzéssel fogadnának már olyan megegyezést is, ami legalább egy-két esztendőre kitörölné a politikai krónikából a válság rovatát.

Minden jel arra mutat, hogy ilyen átmeneti megoldásfélét tervez most Lukács László is. A függetlenségi párttal való megegyezés nem sikerült neki, tárgyalat tehát a többi pártokkal, mert megbízatásakor előre kijelentette, hogy ő nem tulságosan vá-

logatós ember, hanem kész odaállani akár Justhékhoz, akár Kossuthékhoz, vagy Wekerléékhez. E két utóbbi csoporttal — kooperáló pártoknak is nevezik őket — újévkor tárgyalat, még pedig eredménytelenül. A hírek szerint Lukácsnak az volt a célja, hogy lehetőleg a saját miniszterelnöksége alatt átmeneti kormányt alakít, mely azután tovább tárgyal a kibontakozásról és lehetőleg megcsinálja a választóreformot is, egyébként pedig gondoskodik az állami szükségletekről. Ebbe az ajánlatba a kooperáló pártok nem mentek bele, ami annál is inkább érthető, mert ezt még jóakarattal sem lehet végleges megoldásnak nevezni.

A deznált miniszterelnök tehát újból tárgyalásainak sikertelenségéről viz jelentést Bécsbe. Azok a körök, melyek Lukács terveibe avatottaknak mondják magukat, azt hangsúlyozzák, hogy még ez az újabb eredménytelenség sem jelenti Lukács szerepének végét. Ezt a szövös politikust nem ábrándították ki eddigi sikertelen kísérletezései, hanem szinte érthetetlen buzgalommal fog bele újabb és újabb próbálkozásokba. A képviselőház mai pártjaival nem tudott megegyezni, de megoldási terve még mindig van. Ha nem a pártokkal, a pártok nélkül, sőt úgy látszik — a pártok ellen.

Lukács maga még nem sokat árult el abból, milyen ez a harmadik terv. Annyi azonban bizonyos, hogy sok-

féle eshetőségről nem igen lehet szó. Mindössze kettőről, de ez a kettő is végeredményében egyre vezet: a parlamentellenes kormányzásra. A kísérletezés első foka az volna, hogy Lukács pártonkívüli kormányt alakít és azután a képviselőházban igyekszik magának egy bizonyára tartalmas programhoz pártot, támogató többséget szerezni. Ennek a kísérletezésnek azonban aligha lesz eredménye. Ha bizalmas tárgyalások után nem tudott magának Lukács egyetlen pártot se megnyerni, hogyan sikerülhetne ez neki a képviselőházban, ahol nyílt kártyákkal, határozott feltételekkel és kívánságokkal kell előállania. Ha pedig ez nem sikerül, akkor marad a házfelosztás, az inparlamentáris kormányzás minden rekvizitumával, amelyektől már vékony hajszál választja el a nyílt alkotmányellenes kormányzást.

A Lukács-hoz közelálló körök csak annyit ismernek be, hogy a deznált miniszterelnöknek felhatalmazása van a házfelosztásra, Lukács pedig maga azt hirdeti, hogy csakis alkotmányos megoldást tervez. Hogyan akarja összeegyeztetni a kettőt, hogyan akarja végrehajtani az elsőt, anélkül, hogy a második kijelentését meg ne kelljen szegnie — nem mondja. A házfelosztás ma rávisz arra a sikamlós utra, melyhez legközelebb éppen az alkotmányellenes kormányzás van. Csak elmérgesítené a helyzetet, szétvinné a

Régmult időkből.

— Arad magyarosodása. —

Az „Aradi Közlöny“ jubileumi számában Institoris Kálmán érdekesen írja le Arad magyarosodását. Szabad legyen ehhez nekem is némi, talán nem egészen erdektelen adatokkal szolgálni.

A múlt század negyvenes éveinek kezdetén Aradon a magyarság, ami a tömeget illeti, még nagyon elszórtan települt meg az ugynevezett magyar városban. Ezt a magyar várost mindössze csak a Magyar-utca, melyben a magyar szabók, a Kossuth-utca (akkor Pesti-ut), melyben a csizmadiák és szücsök és a hajó-ácsok lakta Wesselényi- (akkor Hosszu)-utca képezte; de azért ide is behelyezkedett sok másféle német iparos, akik valamennyien vérbeli németek voltak; de azért jó viszonyban éltek a magyarokkal, habár egymás nyelvét nem igen értették. A belvárosban — a megyei tisztikar és a szépszámu magyar birtokosság kivételével — a német elem uralkodott, a rácvárosban majdnem kizárólag a szerbek laktak. 1844-ben a Maros áradata iszonyu pusztítást és rombolást okozott Aradon, számtalan ház összeomlott, maga alá temetve a házi berendezést és a padlásokon felhalmozott gabonaműveket. Az inség annyira tért fogott, hogy országos gyűlés által segélyezték a szerencsétleneket rombadólt hajlékaik felépítésében. Ezt a csapást még ki sem heverte a nép, midőn a reá követ-

kezett év újabb inséget hozott az aradiakra, de talán az egész országra, mert az 1845-ik év oly szűk természettel köszöntött be, hogy az emberek túlnyomó része még csak korpakenyérrel sem elégithette ki éhségét. A megyeházi tömlőcöket ellepték a gonesztevők, a kik csak azért loptak, hogy bezárják őket és kenyérrel legyenek ellátva. Talán soha sem volt annyi rab az aradmegyei tömlőcökben, mint abban az inséges évben. De végre ennyi csapás után be-köszöntött az 1846-ik év, mely korszakot jelent Aradváros történetében és hajnalhasadása lett a lakosság magyarosodásának.

Akkoriban az ország minden nagyobb városában voltak különféle egyenruhás polgárőrségek. Ezek nagyobb ünnepnapokon a templomok elé vonultak és mise alatt bizonyos időközökben adott jelre sortűzzel feleltek. Ilyen polgárőrségek voltak Aradon is, és pedig az 1846-ik évet megelőzőleg egy hatalmas, német vezénylet alatt álló vadász-csapat, szerb polgárok és egy szintén német tüzércsapat; ez utóbbiak rendszeren a minerita-templom előtt befejezett ünnepély után a várba vonultak, ahol a bányák tetején felállított ágyukból lőttek Arad felé, persze csak vaktöltésekkel. A vadászoknak rövid fegyvereik voltak, széles és hosszú szuronyokkal; a szerbeknek pedig kovás fegyvereik. Ugy látszik a két előző év csapásai alatt az Aradon megtelepedett magyar birtokosok és megyei tisztviselők tudomást vettek az Aradon szétszórtan élő magyar lakosságról és már 1846. tavaszán számba vették őket oly célból,

hogy magyar polgárőrséget képezzenek belőlük; ami várakozáson felül sikerült, mert már az első felvonulásnál mintegy 5-600 magyar egyenruhás polgár foglalta el a minoriták temploma előtt az első helyet.

A szervezés körül elévülhetlen érdemeket szereztek maguknak: Csernovits Péter, Bohus János, Szalbek Jakab és Domján János. Ez a négy ember lázas tevékenységet fejtett ki a szervezés körül. A katonai gyakorlatokban egy várbeli gyalogsági százados képezte ki a polgárokat magyar vezénylet mellett és pedig oly szigoruan, hogy az akkor divatos, hátul hosszsan lelógó fekete szalagos kauász kalap- és szalonruhában sorakozó polgárokkal nemkülönben bánt el, mint akármelyik bundással, ha insubordinációba esett. De aztán volt is ennek látszatja, mert már az első felvonulásnál, 1846. Szent István-napján, a magyar polgárok kifogástalan mozdulataikkal és egyöntetű lövéseikkel úgy a német vadászokon, mint a szerb polgárokon is túltettek.

De míg idáig jutottak, úgy a tisztikar, mint a polgárság lázas tevékenységet fejtettek ki mindenre kiterjedt figyelemmel. A tisztikar a saját tanácskozásaiába belevonta a polgárságot is, kivált a felszerelésnél, mindent apróra megbeszéltek és az egyenruha, a fegyverzet és egyéb felszerelésekkel egyetemben minden egyes közpolgár diszben felülmulta az akkori császári hadsereg tisztikarát.

Egyenruha: buzavirágszin kék rövid attila, aranyozott zsinórral és egy sor gömbölyű

politikai izgalmat az országba, megsokszorozná a már eddig is nagy ellentéteket és a kibontakozás reményét — ha ugyan lehetséges — még halványabbá tenné.

Ezt a sikamlós utat világítja be az új esztendő hajnala. Az egyedüli reménység csak az, hogy talán maga Lukács László is belátja ezeket a veszedelmeket és nem vállalkozik olyanra, ami neki csak népszerűtlenséget, az országnak pedig újabb megpróbáltatásokat hozna. Es ha ráeszmél ezekre, akkor bizonyára átengedi a helyét olyan embernek, akinek már a neve és a múltja magában hordja az alkotmányellenes kormányzás alapját...

Wekerléék felmentése.

Lukács akciójának eredménye.

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

Lukács László deznált miniszterelnök ma este 7 órakor Bécsbe érkezett és még az est folyamán hosszabb beszélgetést folytatott Daruváry osztály főnökkel. A deznált miniszterelnök holnap délelőtt féltizenegy órakor kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Ezen a kihallgatáson Lukács jelentést tesz a felségnek a legutóbbi napokban folytatott tárgyalásairól, különösen arról az értekezletről, amelyet újév napján a kooperáló pártok vezéréivel folytatott, s amelyen tájékoztatta magát, milyen álláspontot foglalnának el ezek a pártok egy esetleges Lukács-kabinettel szemben.

A deznált miniszterelnök némileg kedvező eredménnyel számolhat be a királynak, habár a kooperáló pártok vele kormányt alakítani nem voltak hajlandók. A szombaton megtartott értekezleten Andrássy Gyula gróf az

indemnitás megszavazása mellett nyilatkozott. Kossuth Ferenc, akinek eleinte aggodalmi voltak az indemnitás megszavazását illetően, később csatlakozott Andrássy gróf álláspontjához. Molnár János, aki a néppárt részéről jelent meg, szintén az indemnitás megszavazása mellett nyilatkozott. Ezeknél fogva nem lehetetlen, hogy Lukács László holnap mint kinevezett miniszterelnök hagyja el a király dolgozószobáját.

Lukács kabinetje — hir szerint, — nem lesz „csónka” kabinet. Minden tárca be lesz töltve, egy része volt szabadelvű párti politikusokkal, más része magasabb rangú miniszteri hivatalnokokkal.

A Wekerle-kabinet e hét végén valószínűleg megkapja végleges felmentését. A jövő eseményeit illetően — jó forrásunk szerint — Lukács két havi indemnitást fog kérni és pedig mindenekelőtt azért, hogy az ex-lexet megszüntesse, ezután pedig a jelenlegi pártokból próbál parlamenti többséget szerezni és ha ez nem sikerül, fel fogja oszlatni a Házát.

A politikai válságról itt következők tudósításaink:

Eredménytelen tanácskozások.

— Lukács Bécsbe utazott. —

Budapesti tudósítónk jelenti: Szombat délelőtt félgyór órakor a pénzügyminisztériumban Lukács László deznált miniszterelnök kezdeményezésére értekezlet volt, melyen résztvettek Lukács Lászlón kívül Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, valamint Molnár János apát, országgyűlési képviselő. Az értekezlet délután háromnegyed két óráig tartott s azon Lukács László kimerítő tájékoztatót szerzett a különféle pártok hangulatáról és szó volt a válság megoldásának módjairól is.

A tanácskozás lefolyásáról Lukács László

deznált miniszterelnök a „Bud. Tud.” képviselője előtt ezt mondotta:

— Eszmecsere folytattunk a válságról. A kérésemre egybegyűlt pártvezérek voltak szívesek engem, mint a király megbízottját, a helyzetről tájékoztatni.

Wekerle Sándor miniszterelnök ezt mondta:

— Lukács László tájékozódott az egyes pártok hangulatáról és álláspontjáról. Lesz-e a mai megbeszélésnek folytatása, — nem tudom.

Mint a „Bud. Tud.”-val illetékes helyről közlik, Lukács László deznált miniszterelnök egyelőre nem folytatja tanácskozásait a kibontakozás kérdésében. A deznált miniszterelnök legközelebb jelentést fog tenni eddig folytatott tárgyalásairól a felségnek és további eljárását a király intézkedésétől teszi függővé. Ebből a célból Lukács László Bécsbe utazik és különkihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Újfeljelenti tudósítónk: Lukács László deznált miniszterelnök este 7 órakor Bécsbe érkezett és a Sacher szállóban szállt meg. Lukács még a mai est folyamán hosszabb beszélgetést folytatott Daruváry kabinetirodai osztályfőnökkel és holnap délelőtt féltizenegy órakor kihallgatásra jelenik meg a király előtt.

Kossuth — ellenzéken.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt az újév alkalmából testületileg üdvözölte Kossuth Ferencet és Gál Sándor házelnököt.

Az üdvözölő beszédet Fenyvesi Soma országgyűlési képviselő intézte Kossuth Ferencnek, aki válaszában a fokozatos haladás elvét hangsúlyozta.

Beszédét Kossuth e szavakkal fejezte be:

— Bebizonyulván, hogy ez idő szerint a legmérsékeltőbb arányban sem valósíthatók meg elveink, nincs módunk még a gyakorlati téren működni, elvi programunkat pedig darabokra morzsolni nem engedhetjük. (Élénk helyeslés.) Ott, ahol semmit sem lehet megvalósítani, ott nincs alkalom a fokozatosságra. Most kisebbséggé lettünk, mint kisebbségnek nincs okunk abban válogatni, hogy mi valósítható meg ez

aranyozott gombbal, ugyancsak színű magyar nadrág aranyozott zsinórral, kordovány-bakkancs aranyozott rojttal; meggyiszin csákó kaskastollas forgóval, a rózsába aranyzállal hímézve V. F. monogrammal; ugyancsak monogram volt hímézve a kardbojtra is. Fegyverzet: könnyű gyalogsági fegyver rövid szuronyral, mely állandóan a fegyveres végére volt erősítve és pedig azért, mert tokja nem volt, de nem is lehetett, mert a szurony tokja helyén hosszú acél kardot alkalmaztak az oldalukra, a derékre fűzött övön pedig csinos kis tölténytáska volt alkalmazva.

A fent említett monogramra nézve meg kell jegyezni, hogy ezt az akkori szokástól eltérően a hadseregben állandóan használt I. F. azaz első Ferdinánd mint első Habsburg magyar király emlékére alkalmazták. A V. F.-et, azaz ötödik Ferdinánd, az akkori magyar király tiszteletére Szalbek Jakab, az aradi magyar polgárok vezénylő századosa indítványára közakarattal elfogadták és az indítványozó saját költségén minden egyes polgár kardbojtyára ráhíméztette. Ezzel hálálta meg indítványa elfogadását.

Miután az aradi magyar polgárok a gyakorlatokon tustek és a felszerelés is befejezéséhez közelített, valakinek eszébe jutott, hogy a régmúlt időben is volt már Aradon magyar polgárőrség, akik idővel feloszlottak és zászlójukat az aradvárosi archivumba helyezték. Igen, de e zászlót később az aradi szerb polgárőrség vette használatba s midőn az ujonnan alakult magyar polgárőrség a régi zászlót reklamálta, a kiadatást megtagadták. De végre mégis győ-

zött a magyar polgárok szívóssága s már az első felvonulásnál büszkén lengették a régi zászlót. A német és szerb polgároknak nem volt zászlójuk. Még zenekarra volt szükség; de ezt abban az időben Aradon nehéz volt feltalálni. Volt egy hatalmas és népes cigánybanda Aradon, a Pepi-cigány bandája; de ez a német vadászokhoz volt elszerződve. Történt azonban, hogy a magyar polgárőrség nyilvános föllépését megelőzőleg úgy a magyar, mint a német polgárok tisztjei sűrűn átdomásoztak az akkori „Vas”-ban (Schreyer-ház a Szabadság-téren) és itt muzsikált rendszeren Pepi cigány a bandájával. Egy alkalommal Csernovits Péter, mint a magyar polgárőrség deznált ezredese odaszólt a cigányoknak, hogy huzzák neki a Rákóczit; a vadászok parancsnoka, a szintén jelen volt Schmidt József erőlyesen rászólt a cigányokra, hogy előbb huzzák neki a Radetzky-marsot. De Csernovits sem hagyta magát és mint aki előbb parancsolta a Rákóczit, nem volt hajlandó elsőbbségét fúadni, ami fölött éles vita támadt és ezt végre is a Pepi-cigány vágta ketté azáltal, hogy rázendítette a Rákóczit.

Erre előtötte az epe a vadász-parancsnokot és fékezhetetlen ingerültséggel odaszólt a cigányoknak:

— Mától fogva általam el vagytok bocsájtva!

— Én pedig — felelt vissza Csernovits — mátol fogva felfogadlak benneteket az aradi magyar polgárőrség részére!

Még aznap összehívta Csernovits az egész magyar polgárőrséget, akik a zenekar folszere-

léséhez fejkenint 2 forinttal járultak, amit nyomban le is fizettek. Es miután már csak néhány nap választotta el őket Szent István napjától, azonnal hozzáfogtak az új hangszerek beszerzéséhez, ugyancsak új ruhát is készítették a zenekar részére. A ruházat: kék hosszú attila, zsinór helyett ezüst veretű pántokkal a mellén, piros bő pantalló ezüst paszománttal, csákó és bakkancs. A bandavezető Pfeiffer, szép, hosszú, fekete szakállu aradi kádármeister lett, akinek szép és díszes egyenruháját és ezüst fejcsapot Csernovits Péter készítette saját költségén.

Ezek után végre megjött a várva-várt ünnep, Szent István napja. Az egyenruhás magyar polgárok Szalbek Jakab háza előtt, a Széchenyi-utcán (akkor Nap-utca), ahol most az új földmívelési palota áll, sorakoztak. Domján másodkapitány rendezése alatt, élükön a már új ruhával és új hangszerekkel ellátott zenekarral. Az elrendezés után megjelent Szalbek, a vezénylő százados és a megjelent szemle után megindította az új magyar polgárőrséget a főtér felé. Az indítás az utca baloldalán történt; de ezen az oldalon az utca vége felé egy meglehetősen pocsolyának mentek neki, míg az utca jobboldali része száraz volt. A nagyszámú kisérő nép most szorongva várta, hogy a díszes csapat, hogy vergődik át a pocsolyán?

Ekközben felhangzik a vezényszó:

— Jobbra húzdj!

Es ekkor oly váratlan eset történt, ami mindenkit bámulatba ejtett. A zenészek, akik talán soha magyar vezényszót nem hallottak, époly szabatosan tették meg a jobbra húzódást,

idő szerint és miért kell előbb, miért kell utóbb törekednünk. A mi hivatásunk most fentartani hagyományos elveinket és az országban ébrentartani az állami függetlenségért való vágyódást, mely a nemzet életének ereje. (*Hosszantartó zajos éljenzés, helyeslés és taps.*)

Hivatásunkat betölteni a kormányzásban ez idő szerint nem sikerült, az ellenzéken be fogjuk azt tölteni, nem úgy, hogy romboljunk, hanem úgy, hogy védelmezzük a nemzet jogait és megragadjuk vasmarokkal azokat a kezeket, ha lesznek ilyenek, amelyek a haza jogait és a nemzet jövőjét kiszolgáltatnák az ellenségeknek. (*Leikes éljenzés, helyeslés és taps.*)

A párt ezután Gál Sándor házelnöknel tisztelgett, akihez Thaly László képviselő intézett beszédet. Gál Sándor válaszában kifejtette, hogy a Kossuth-párttól reméli, hogy Magyarországot politikai újjáalakulása történetébe bevezeti.

Andrássy távirata Széll-höz.

— Az alkotmánypárt álláspontja. —

Ujév napján Széll Kálmán, az alkotmánypárt elnöke táviratilag üdvözölte Andrássy Gyula gróf belügyminisztert, mint aki becsülettel állotta meg mindenkor helyét és most, amidőn távozik, büszkeséggel tekinthet vissza működésére. Andrássy az üdvözlésre a következő távirattal válaszolt:

„Rendületlen bitem, hogy a mai válságot csak azon az uton lehet kielégítő eredménnyel végleg megoldani, amelyet a párt a tárgyalások során felajánlott.

A jegybanknak 1911-re való felállítását nem helyeseltük, mert nem bírtuk lelkiismeretünkkel összeegyeztetni, hogy a törvényhozás tényezői között okvetlenül szükséges harmóniát oly intézmény megalkotása kedvéért kockáztassuk, amelynek előfeltételei hiányánál fogva az országnak inkább kárt, mint hasznot okoznak. A nemzet jogát a bankhoz nem engedjük elvitatni, de élni vele nem akarunk a mai körülmények között. Elkerülhetetlenek tartottuk a katonai kérdés megoldását. Midőn az új parlamenti többség megalakult és fel kellett venni az alkotmányos küzdelmet, a nemzet egy részében gyökeret vert, nem maradhat elintézetlenül egyik legfontosabb kérdés: a katonai. Amint a katonai kérdés megoldására került a sor, természetesen arra az

mint az egész polgárország, úgy hogy ezért meg is éljeneztek őket.

A minorita-templom elé érve, ezzel szemben a jobb szárnyon a mintegy száz főnyi polgártűzér foglalt állást, — utánok a magyar polgárország a már kivitt zászlóval,*) ezt követték a német vezénylet alatt álló vadászok szürke frakk, pantalló nadrág, zöld paszománt és hajtókával, felhajtott vadász kalap kakastollas forgóval, — nyomban utánuk álltak fel a szerb polgárok, sötétzöld német ruha, sárga paszománt és hajtókával, esakójuk pedig olyan volt, mint a régi ulánusoknak. Lehetek mintegy százötvenen. A vezényszó szerb volt. Ugy látszik, ezzel a felvonulásukkal be is végezték pályafutásukat, mert többé nyilvános ünnepélyeken nem jelentek meg. Legerősebb volt a német vadászpolgárok testülete, számszerűleg kétszeresen is felülmulta a többi testületeket együttvéve.

Ez a nap, az 1846-ik év Szent-Istvan napja kitörölhetlen Arad város történelméből, mert ezen a napon a maroknyi magyar polgárság lerakta ama szilárd alapot, mely kiindulási pontja volt Arad városában az utána következett évek alatti rohamos magyarosodásnak. Az itt leírt három küzdelmes év meghozta a várt örvendetes eredményt. D. S.

*) Nem tudom, megvan-e még a városházán ez a rongyaiban is megbecsülhetlen ereklyéje az aradi polgárság hazafeléjének? de ha megvan: szent hagyományként kell azt megbecsülnünk, hogy utódainknak is büszkeséggel szolgáljon a magyar hazafiság apolásában.

álláspontra helyezkedtünk, amelyre kormányrajutásunk alkalmával hivatkoztunk.

Függőben hagytuk ugyan a kérdést, de kifejezetten fentartottuk, csak olyan dolgokért vállalunk felelősséget, mely a parlament akaratát tekintetbe veszi, közelebb juttatja a hadsereget a nemzet szívéhez és megfelel a képviselőház 1905. évi felirata szellemének.

A választói jog kérdésében szintén ragszkodunk eddig elfoglalt álláspontunkhoz. Biztosítékot kívántunk ezenfelül arra is, hogy benső ügyeinkbe ne lehessen illetéktelenül beavatkozni más országból és ne lehessen a magyar állameszme ellen izgatni.

A fentebb jelölt megoldásért bátran vállaltuk volna a felelősséget, azon szilárd meggyőződéssel, hogy az országnak nagy szolgálatot teszünk. Sajnos, a megoldást nem sikerült elfogadtatnunk, más kibontakozási módra pedig jó lelkiismerettel nem vállalkozhatunk. Ellenértbe kerülve önmagunkkal, az eredményben nem bízva, nem is érhetünk volna el sikert. De, ha a megoldás megkísérlésére jelenleg nem is vállalkozunk, legalább azon kell lennünk, hogy a király és nemzet között konfliktust ne támasszunk.

Nagy érdekek, erős érzelmek követelik, hogy a király, akit oly sok szép emlék fűz a nemzethez, békében és harmóniában éljen továbbra is országával.

Andrássy“.

Lukács programja?

Egyik esti lap értesülése szerint Lukács László deznált miniszterelnök kifejtette a kooperáló pártok vezeterei előtt, hogy olyan átmeneti kabinet alakítását vette tervbe, amelynek egyrészt az volna a feladata, hogy közvetítse a korona és a parlament között a további tárgyalásokat, másrészt pedig a normális államszükségletekről való gondoskodás mellett megvalósítaná a választói reformot. Ennek a tervnek kapcsán azt a kérdést intézte Lukács László a pártvezetőkhez, hogy egy ilyen átmeneti kormányt milyen feltételek mellett támogatnának, illetőleg milyen feltételek mellett biztosítanák számára az indemnitást? Körülbelül egy órai vita után a kooperáló pártvezetők a következő két feltételben állapodtak meg: A kooperáló pártok első sorban csak az olyan átmeneti kormányt támogatnák, amelynek élén az ő bizalmi emberük áll a képviselőházban csak ilyen kormánynak biztosítják az indemnitást, másodsor pedig ennek a kormánynak a választói-reformot abban a szellemben kell megvalósítania, amelyben a mostani kormány tervezte, vagyis a pluralitást a részletekben módosíthatja, de az elvet semmi esetre sem ejtheti el. Beavatottak szerint ennek az átmeneti kormánynak élére vagy Wekerle Sándor, vagy Andrássy Gyula gróf állana, de esetleg, ha nem exponált politikust kívánnak, Wlassics Gyula vagy Zichy János gróf lenne a miniszterelnök.

Barabás Béla

egy újságtudósító előtt ekként nyilatkozott:

Lukács Lászlónak Kossuth Ferencsel és a Kossuth-párttal való megegyezése végképpen lehetetlen. A pártban senki sincs, aki a vele való megegyezésre hajlandó volna. Erre különben Kossuth Ferenc újévi beszédében rá is mutatott, amikor kijelentette, hogy a pártnak ellenzékbe kell mennie. A koalíció, vagy kooperáció főtartása is lehetetlenség. Hogy az alkotmánypárt és a néppárt hajlandók-e a Lukácscsal való szövetkezésre, az ma még bizonytalan. Bizonyos csak az, hogy Lukács tárgyalásai a Kossuth-párttal nem vezethetnek eredményre, ha azok Justh Gyulával és pártjával nem sikerültek. Meggyőződésem, hogy Lukács László előbb-utóbb kénytelen lesz deznált miniszterelnöki megbízását visszaadni. Mindaz, ami azután történik, ma még beláthatatlan. A helyzet egyébként olyan, hogy belőle a jövőre következtetni nem lehet.

A pártok állásfoglalása.

A pártkörökben, ahol nagyjából csak kevés képviselő volt fenn, mégis élénken tárgyalták Lukács vállalkozását. Az alkotmánypártban Andrássy Gyula gróf kijelentette, hogy ő az indemnitás megszavazása mellett van, mert nézete szerint azt választási célokra meg kell adni a kormánynak.

A függetlenségi- és 48-as Kossuth-pártban Apponyi Albert gróf a helyzetet igen sivárnak jellemezte és kijelentette, hogy a pártnak a leghevesebb ellenzékiséget kell kifejtenie. Ami az indemnitást illeti, úgy ő, mint Kossuth, annak megszavazása mellett van. Ezzel szemben Barabás Béla és Hódy Gyula hangsúlyozták, hogy ilyen kormánynak, mely nem parlamentáris, semmiképp sem lehet indemnitást megszavazni.

A függetlenségi és 48-as pártban igen kevesen voltak jelen. Az általános vélemény itt az volt, hogy Lukácsnak meg kell adni az indemnitást, pláne akkor, ha azt választási célokra kéri.

Rákosi Viktor — Justh Gyulához.

Rákosi Viktor orsz. képviselő újév napján a következő üdvözlő levelet intézte Justh Gyulához:

Kegyelmes Uram! Az egész nemzet meghajlik előtted, mert te meg nem hajoltál. A második unbedingte unterwerfungra megadatott a válasz: nem adnak semmit a nemzetnek. Majd rá jönnek Bécsben, milyen kár volt ezt a nemzetet annyira pusztítani, mert a válságos időkben a trón is kemény dereku nemzetben találja legbiztosabb támaszát. Puha derékra nem szoktak kardot kötni, hogy kínáljuk „vitam“, mikor érdeme szerint élni nem engedik a nemzetet és mondjuk „sangvinum“, mikor a gazdaközönség minden vére elfolyik az amerikai seben át.

A te audienciád is azt jelentette, hogy Magyarországot Ausztria egy termő mezőnek tekint, melyen kénye-kedve szerint nyújtózkodhat, nekünk pedig nem marad más száraz ágagnál. Amidőn a bécsi palotából kijöttél, mögötted becsukódtak a Burg fényes vaskapui, azonban megnyílt előtted az a kapu, amely a nemzet szívéhez vezet. Áldjon isten. Ez az én újévi üdvözlésem. Rákosi Viktor.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A magántisztviselők egyesületének tisztikara az újév napján küldöttsegileg tisztelgett Bódi Bódog egyesületi elnökkel, hogy őt az évforduló alkalmával üdvözölje és tőle az egyesület folyó évi munkaprogramjára nézve direktívákat kérjen. A küldöttség üdvözlésére válaszolva az elnök kijelentette, az egyesületnek minden erejével támogatni kell az országos szövetséget, a magántisztviselők kötelező állami nyugdíjbiztosítása érdekében megindított mozgalmában. Kívánatos, hogy a magántisztviselők összessége az egyesületbe belépjen, mivel ilyen nagy horderejű és a messze jövőbe kiható szociális intézmény megalkotásához, mint a nyugdíjbiztosítás — a magántisztviselők összességének munkálkodása szükséges.

(*) A háztulajdonosok adója. Aligha van a háztulajdonosok számára érdekesebb téma, mint az új házbéradótvény, amelylyel meg csak igen kevés háztulajdonos van tisztában. Erről a tárgyról fog az Aradi Ház- és Telektulajdonosok Szövetségében előadást tartani Róka József pénzügyigazgató, akinek élvezetes előadásában még ez a száraz tárgy is érdekessé válik. Róka József pénzügyigazgató az aradi ipartestület dísztermében fogja előadását megtartani. Az előadás idejéül a szövetség január első szerdájának, 5 ikének délutáni öt óráját tűzte ki. Az előadáson minden érdeklődőt szívesen látnak s arra a szövetség vezetősége ezután is meghívja Arad összes érdeklődő háztulajdonosait, akár tagjai azok a szövetségnek,

akár nem. A szövetség szervezési munkálatai egyébként a befejezésükhez közelednek. Az újévi ünnepek alatt a következő új tagok léptek be a szövetségbe: Fiedler Imre, Fóthi Nándor, Markó Mariska, Lele János, Mayerhoffer Lajos, Fényes Samu dr. és Odray Antal.

Hires magyarok

Amerikában.

Egy újságíró tért haza a napokban Amerikából és érdekes dolgokat beszélt el azokról a már-már feledésbe sülyedő hazafiakról, akik — többnyire zajos mult után — a tengeren túl kerestek részint menedéket, részint új életre való alapot. Ezekre az emberekre még mindenki élénken emlékezhetik, hiszen még csak néhány évvel ezelőtt nagy szerepet játszottak.

Ki ne emlékeznék például Soós bíróra, aki a közismert, régi, jó Schwartz Ábrahám közvetítésével használta fel bírói talárját a jövedelme szaporítására? Soós bíró jelenleg Newyorkban él, de ott is meggyült a baja az igazságszolgáltatással. Nem valami főbenjáró bünt követett el, pusztán az volt a vétke, hogy köz- és váltóüggyvédnek nevezte magát, s ilyen szövegű címtáblát függesztett a lakása ajtaja fölé. De ennyi is elég volt a newyorki bíróságnak arra, hogy hat hónapi kényszermunkára ítélje a tiszteletreméltó Soós bírót, aki aligha gondolta volna valaha, hogy ő még mint vádlott is szerepelhet Amerikában. Ügye különben most a föllebbviteli bíróságnál van és mivel valaki nagy óvadékot tett le helyette, egyelőre szabadlábon hagyták.

A másik érdekes történet Dienes Mártonról, az egykori országgyűlési képviselőről és a Khuen-Héderváry-kormány híres vesztegető-ügynökéről szól, aki már tiszteletreméltóbb munkás Amerikában, mint amilyenek Soóst tartják. Ő szorgalmasan dolgozik egy kereskedelmi vállalatnál és negyven dollárt keres hetenként, ami elvégre nem megvetendő dolog. De Dienes ezt az összeget kénytelen két családjá között megosztani. Mindkét családban két-két gyönyörű gyerek nevezi apjának Dienes Mártont. Három napot az egyik, háromat a másik familiánál tölt, a hetedik napon pedig kimenője van. Szolid, tisztos családi életet él.

Harmadik érdekes ismerősünk Nessi Pál dr., a híres honatya, akinek katonai lefokozásával kezdődött az 1903-iki obstrukció és aki később, holmi tisztátalan ügyvédi machinációk miatt volt kénytelen itthagyni egykori dicsőségének színhelyét. Nessi Pál azonban Amerikában is feltalálja magát. Éltelmes ember, aki megél a jég hátán is, sőt mi több, ott bizalmat és megbecsülést is tudott biztosítani magának. Egy ékszergyár szolgálatában áll és briliánsok, meg egyéb drágakövek eladásával foglalkozik. Kis táskájában, amit állandóan magával hord, két-háromszázezer korona értékű mintagyűjtemény van. Nessi rengeteg pénzt keres. Kiváló és jó megjelenésű amerikai üzletember lett belőle, aki félti a hírnevét és szorgalmas munkával akarja javatenni egykori, elhibázott életét.

— Nagyvárad újságíró koromban — meséli Amerikát járt kollegánk — volt egy rendőrkapitány barátom. Giread Árpádnak hívták. Jó családból származó, igen tehetséges ember volt. Sokat pezsgőztünk együtt, mert a fiu nagyuri életet élt. Egyszer egy new-yorki vendéglőben ebédelek és az étlapot nézem, hogy mit rendeljek, mikor előm áll egy pincér:

— Suppe, bitte?

Felnézek, hát Giread rendőrkapitány ur áll előttem, fehér kötényben.

— Szervusz Árpád. Egy bouillon levest kérek...

Ahogy letette előm a tányért, egy könnyet láttam a szememben.

— Nem sokáig leszek pincér, csak a míg megtanulok angolul, mondta szinte ekszakuzálásképpen.

— Sebaj barátom. Itt az nem szégyen. A minap egy volt debreceni huszárkapitány hozta a pikkolómat a Boulevard-ban. Hires krakéler, nagy verekedő volt. Sohse törődj vele. Amerikában vagyunk...

Letartóztatott román költő.

Egy napos fogság.

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

Tegnap délután három órakor detektív jelent meg a budapesti Lukács-fürdő szállójában azzal a szándékkal, hogy az ott lakó Goga Octavián nagyszzebeni hírlapíró-költőt letartóztassa. Az illető a szállóban tartózkodott, a hol a letartóztatás meg is történt. Egy szűkszavú rendőrségi információ szerint Goga ellen Nagyszzebenben sajtópör van folyamatban, s ezelől szökött volna meg. A részletek a következők:

December 27-én délután egy 30 év körüli, középtermetű fiatal ember jelent meg a Lukács-fürdő szállójában és szobát kért. Az első emelet egyik udvari szobáját bérelte ki és a vendégkönyvbe ezeket az adatokat írta be: *Octavian Goga, journalista, Nagyszzeben*. A Lukács-fürdőt gyógykezelés céljából kereste fel, reumás bántalmak zaklatták pár hónap óta és orvosa a Lukács-fürdőt ajánlotta neki.

Csendes, magába zárkózott ember volt Goga, aki alig mutatkozott napjában egy-kétszer a szálló többi vendégei előtt. A reggelit, ebédet, vacsorát felhozatta a szobájába, amelyért napi 12 koronát fizetett és a három nap alatt, hogy ott tartózkodott, mindössze két izben jelent meg a szálló földszinti kávéházában. Takarítónője állítása szerint reggeltől-estig írt. Hogy mit, — levelet, vagy mást — azt természetesen nem tudta megmondani.

Tegnap délután három órakor egy detektív jelent meg a szálló portásánál és Octavian Goga iránt érdeklődött.

— Fent van a szobájában, — felelte a portás és felkísérte a detektívet az első emeleti 15. számú udvari szobába.

Goga az asztal mellett ült, amikor rányitották az ajtót:

— Goga Octavián újságíró keresem Nagyszzebenből! — mondta a detektív.

— Én vagyok!

— Ön ellen a nagyszzebeni törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki. Kövessen a főkapitányságra.

Goga elsápadt és azt az ellenvetést tette, hogy beteg, orvosi kezelés alatt áll. A detektív azonban nem tágitott.

— Parancsom van rá, hogy elővezessem. Ne ellenkezzék.

A román újságíró erre szó nélkül követte a titkosrendőrt. A szálló portásánál kifizette a szoba árát, intézkedett a podgyász sorsára nézve is, aztán eltávozott.

Goga Octavián ellen, aki egy nagyszzebeni román lap főmunkatársa, nemzetiségi izgatás és büntett feldicsérés miatt folyik eljárás. Az újságíró a minap, állítólag nyomtalanul, eltűnt Nagyszzebenből, Aradon is járt pár nap előtt, mire a törvényszék vizsgálóbírája körözőlevelet bocsátott ki ellene. Megkereste természetesen a budapesti főkapitányságot is azzal, hogy Gogát, aki valószínűleg a büntetés elől akart menekülni, Budapesten, ha odaérkeznek, tartóztassák le.

Goga Octavián egyébként kiválóan képzett ember, aki fiatal kora dacára máris neves alakja a demokratikus román nemzetiségi mozgalomnak. Ő tette át román nyelvre az „*Ember tragédiájá*”-t, de lefordította *Petőfit*, *Aranyt* és a modern magyar írók egynémelyikét is.

Letartóztatása, különösen nemzetiségi körökben, nagy izgalmat keltett.

Ma azután a kiváló román költőt szabadon engedték. Tegnap elkísérték Kolozsvárra, ahol a főügyesség intézkedésére történt meg a szabadonbocsátás. Kiderült, hogy Goga nem bujdosik, hanem egy újságcikk miatt való többszöri idézésre nem jelent meg a vizsgálóbíró előtt. Most, miután igazolta, hogy rendes lakása és foglalkozása van, szabadon engedték.

Pör egy királyi adomány körül.

Bohus László báró — és az urbéresek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Az aradi királyi törvényszék rendkívül érdekes előzményű perben fog legközelebb ítéletet mondani. Hatalmas foliansok, öreg, elsárgult pergamentek, ludtollal írott instanciák vannak mellékelve a perhez, amelyet Bohus László báró indított a „Világosi volt urbéresek és zsellérek egyeteme” ellen a világosi vásártér tulajdonjoga iránt.

Bohus László báró ösei még 150 évvel ezelőtt nagy kiterjedésű földbirtokot kaptak kiváló érdemeik elismerésül a királynőtől, *Mária Teréziától*. Az adományozás óta ezeket a birtokokat szakadatlanul a Bohus család, jelenleg pedig Bohus László báró birtokolja, akit a birtoklásban soha senki meg nem háborított. Ezek között az ingatlanok között van az a huszonhárom hold kiterjedésű terület is, amelyen Világos község vásárjait szokta tartani.

Amikor Világoson a telekkönyvi eljárás folyamatban volt, az eljárás során a vásártér területének tulajdonjogát nem Bohus László báró, hanem a *Világosi volt urbéresek és zsellérek egyetemének* javára kebelezték be, mert az urbéresek egy hatósági bizonyítványt csatoltak be, amelyben a községi előjáróság igazolja, hogy a világosi vásártér az urbéresek és zsellérek egyetemének tulajdona, azt évtizedek óta háborítatlanul birtokolja és így tényleges birtoklás jogcímén a tulajdonjog megilleti. Erdekes, hogy a tulajdonjogi bekebelezés alapjául szolgáló okiratot a községi bíró, — aki maga is egyik tagja az „urbéresek és zsellérek egyetemének” — állította ki.

Bohus báró amint értesült, hogy tudta és megkérdezése nélkül a vásártér területét, mint keresetében írja „suttymban” az urbéresek és zsellérek javára kebelezték be, rendes pert indított ellenük, tulajdonjogának elismerése iránt. Keresetéhez csatolta azokat az eredeti okiratokat, amelyek igazolják, hogy a kérdéses terület 150 év óta háborítatlan birtoka a Bohus-családnak.

Az urbéresek ezzel szemben Pop C. István ügyvédjük útján azt vitatják, hogy tényleges birtoklás alapján a vásártér ők elbirtokolták. A perben Mészáros Dániel törvényszéki bíró a referens. A törvényszék legközelebb ítéletet fog hozni az ügyben.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 131

A börtönigazgató életveszélyben.

Meghiusult gyilkossági merénylet.

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

A szegedi Csillagbörtön igazgatója, *Mecser József* ellen vakmerő merényletet akart elkövetni az éjjel egy elvetemült gonosztevő, aki csak a minap szabadult ki a börtönből, hol betörés miatt ült. A tolvajt *Gubanic József*nek hívják és valamikor péksegéd volt. Be akart hatolni a börtönigazgató lakásába azzal a szándékkal, hogy megölje és kirabolja.

Csak a véletlennek köszönhető, hogy a merénylet tragikus véget nem ért. *Mecser József* lakása ugyanis belülről zárva volt és így a merénylő nem tudott oda bemenni. Szabadulni azonban már nem bírt a börtön udvarából, hát a padláson keresett menedéket, ahol reggel találták meg egy ládában.

A gonosztevő december 26-án szabadult ki a Csillagbörtönből. Az ottani viszonyokat nagyon jól ismerhette, mert mint rab, többször takarította az igazgató lakását. A gyilkos tervet már akkor eszelhette ki. Tegnap aztán az éj sötétjében keresztül mászott a mintegy három méter magas kőkerítésen. Valószínűleg a börtön konyhájába hatelt be először és onnan magához véve a husvágó kést, az igazgató szobájához tartott.

A merénylő azt hitte, hogy nyitva lesz az igazgató lakása. Ebben a hitében azonban tévedett. Ekkor, miután a magas kőkerítésen nem sikerült már visszazöknie, — hiszen az is megfoghatatlan, hogyan tudta a három méteres kőfalat keresztül mászni, — felszökött a padlásra, gondolva, hogy nappal majd valahogyan elhagyhatja a börtönt.

Reggel egy börtönőr felment a padlásra, hogy valamit onnan levigyen. Nagy volt a meglepetése, mikor keresgélés közben emberi szuszogást hallott egy ládából. Nem csinált zajt, hanem lement a börtönigazgatóhoz, akinek jelentette az esetet. *Mecser József* rögtön a telefonhoz ment és detektívet kért a rendőrségtől.

Komlósi András detektív ment ki a börtönbe, a hol több börtönőr kíséretében felment a padlásra, kinyomozni a gyanús szuszogást. Nem kellett sokáig kutatni, mert egy ládában szorítva csakhamar megtalálták a szuszogó embert *Gubanic József* személyében.

— Mit keresel itt? — kérdezte a detektív.

— Visszavágytam ide, hát az éjjel bejöttem, — felelte az humorosan.

— No majd mindjárt megtudjuk.

A detektív közölte a dolgot a börtönigazgatóval, aki rögtön tisztában volt vele, hogy *Gubanic József*, aki csak 26-án szabadult ki a Csillagból, ki akarta rabolni. Ez annál valószínűbbnek tűnt elő, mert az igazgatónak még a tolvaj kiszabadulása előtt eltűnt egy kétszázkoronás gyűrűje és husz korona készpénze. A lopást csak akkor vette észre *Mecser*, mikor *Gubanic* már elhagyta a börtönt.

Nem volt nehéz megállapítani, hogy a tolvaj a betörésért elítélt *Gubanic* volt, aki takarítás közben követhette el tettét. A felfedezést még nagyobb felfedezés követte. Észrevették ugyanis, hogy a konyhából a husvágó kés hiányzik és ott járt valaki az éjjel. Erre természetesen nagy konsternáció keletkezett, mert valószínűnek látszott, hogy a kést *Gubanic* lopta el és rablógyilkosságot akart elkövetni a börtönigazgatón. Hogy aztán a terve meghiúsult, elrejtette a kést a padláson. A detektív ráförmedt a merénylőre:

— Te gazember, meg akartad gyilkolni az igazgatót!

A gonosztevő remegve védekezett:

— Nem, nem. Csak lopni akartam az igazgató urnáit.

— Hol a kés?

— Nem tudok róla, kérem. Én nem is láttam.

*Gubanic József*et azután megkötözve be-kísérték a rendőrségre.

MULATSÁGOK.

(=) **Kabaré.** A szegénytanulókat segélyző egyesület január 8-iki kabaréjának műsorát most állította végleg össze a rendező-bizottság. Az estély védnökségét *Károlyi Gyula* gróf és *Károlyi Gyuláné* grófnő vállalták el. A kabarét gondos izléssel állították össze és szinte szenzációszámra megy, hogy Arad lelkes uraszenyiai és leányai milyen szépet tudnak produkálni, amikor arról van szó, hogy munkájukkal, tudásukkal és művészetükkel szolgálatába álljanak annak a nemes akciónak, melynek célja a szenvedő és szűkölködő emberiség nyomorán enybiteni. A kabaré műsora a következő: 1. Prológ, tartja *Kaszab Géza*. 2. Menüette tánc, lejtik *Ardelean Lili* és *Bittó Józsi*. 3. Tündértánc, előadják *Darvas Susu* és *Darvas Babu*. 4. Műdalok, előadja *Dióssy Nusi*, az Aradi Nemzeti Színház tagja. Chansonette, előadják *Balázs Emma*, *Horváth Irén* és *Kohányi Zsima*. 6. Dalok és kuplék, előadja *Beregi Sándor*, az Aradi Nemzeti Színház tagja. 7. Spanyol tánc, előadja *Aknay Katóka*. 8. Dalok, éneklő *Dióssy Nusi*. 9a) Toborzó, táncolja *Sauer Margit*, b) Koszoru-tánc, előadják *Bittó Ilonka* és *Vertán Margit*. A kabaré konferenciája *Kaszab Géza* lesz. Belépődíj 5 korona, mely az estében, kabaré és mulatságon való részvételre jogosít.

(=) **A nyomdászok művészestélye.** Szombat este zajlott le a „Fehér Kereszt” összes termeiben az a nagyarányú művészestély, amelyet az aradi könyvnyomdászok „Gutenberg”-dalköre rendezett. Az estélyen, amely kitűnő programot nyújtott, nagyszámu közönség jelent meg, mely a kabaré minden egyes számát zajos tapsal honorálta. A szereplők egytől-egyig igen jók voltak. A fényesen sikerült kabaré után, reggelig tartó kedélyes táncmulatság volt.

A fáradhatatlan rendezőség a következő sorok közlésére kért föl bennünket: Az aradi könyvnyomdászok „Gutenberg”-dalköre ezúton fejezi ki köszönetét a január 1-én megtartott művészestélyén közreműködött hölgyeknek és uraknak, névszerint: *Dióssy Nusi*, *Szalay Aranka*, *Leóvey Leó*, *Csányi Mátyás*, *Schulik Kálmán*, *Váradi Alfréd* és *Mayer Antal*nak, a miért szívesek voltak közreműködésükkel az est sikerét emelni. Azonkívül hálás köszönetét fejezi ki a Dalkör az „Aradi Közlöny”, „Függetlenség”, „Arad és Vidéke”, „Aradi Színházi Ujság” című lapoknak, amiért voltak szívesek lapjuk útján is a mulatság sikerét előmozdítani. A Dalkör vezetősége.

(=) **Az aradi állami főreáliskola „Fabián Gábor” önképzőköre** 1910. január 9-én, vasárnap d. u. 4 órakor Aradon, a Lyceum dísztermében, saját alapja javára ünnepélyt rendez. Belépő-jegy: ülőhely 1 K, állóhely 50 f. — Tekintve a nemes célt, felülfizetéseket köszönettel vesznek. — Műsor a következő: Elnöki megnyitó. Tartja: *Heim Gyula VIII. o. t.* — *Schubert*, *Alfonso & Estrella*. Ouverture. *Sperber Frigyes* zenetanár vezetése alatt játssza az intézeti zenekar. — *Jókai*. A lengyelek fehér asszonya. Szavalja: *Facklmann Géza VII. o. t.* — *Hubay*. „Hejre! Kati”. Hegedűn előadja: *Kovács Antal VII. o. t.* Zongorán kíséri: *Fischer Ernő V. o. t.* — Népdalok. Éneklő az intézeti énekkar. — Vendéghegyi. *Zrinyi Ilona* nékomédiái lakomája. Melodráma. Szavalja: *Heim Gyula VIII. o. t.* Zongorán kíséri: *Fischer Ernő V. o. t.* — *Gabányi*. *Desperat ur*, előadja: *Winkler Antal VII. o. t.* — Alelnöki bezáró. Tartja: *Szél József VII. o. t.* — *Martin*. *Kossuth-induló*. Éneklő az intézeti énekkar a zenekar kísérete mellett.

Ünnepi bünkrónika.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Az aradi rendőrség fogházában évek óta nem ült annyi fogoly, mint vasárnap éjszaka. Eltekintve a csavargásért, ittasságért, tilos visszatérésért előállított huszonhat embertől, tizenegy olyan egyént gyömböszöltek a „töm-lőc” fogalmának még mindig teljesen megfelelő pince oduka, akiknek a bűnügyi osztályon volt kisebb-nagyobb elintéznivalójuk. Már a karácsonyi ünnepek óta igen tekintélyes „forgalom”-ról számolhat be *Greén Nándor* főkapitány ügyosztálya, ahol ezekben az ünnepi napokban még este nyelo-kilenc órákor kihallgatnak, vallomásokot vesznek jegyzőkönyvbe, a detektívek jelentéseiket teszik meg és utasításokat kapnak. Az újév és a rákövetkező vasárnap a rendőrség esemény könyvében igen sok lapot foglal el. Késelések, verekedések, lopások, rablás, sőt rendőrök ellen intézett revolver merénylet miatt folyik a nyomozás a rendőrségen, a melynek munkajét lekötö egy jól szervezkedett betörőbanda bűncselekményeinek felderítése is. A két nap rendőri eseményeiről ezt jelenti tudósítónk:

(Elfogott cigánybanda.)

Megirtuk, hogy karácsony óta majdnem naponta tettek jelentést a rendőrségen betörések miatt. A városnak majdnem minden részén történt egy-egy, de legtöbbször jelentéktelen eredménnyel végződő bolt- vagy lakásnyitás. A múlt héten *Gáj* került sorra és itt már eredményesen dolgoztak a tettesek. Két jómódu gazdálkodónak utcára néző lakása ablakán át hatoltak be és több száz korona értékű ágyneműt, különösen sok tollat, továbbá selyem szoknyákat és kendőket loptak. A betörés elkövetésének módja, de főleg az utóbbi időben Aradon sűrűn előforduló tolllopás *Greén* főkapitány előtt valószínűvé tette, hogy cigányok lehettek a betörők. A legszélesebbkörű nyomozást kellett megindítani, mert tudott dolog, hogy a cigánynál csak akkor talál a nyomozó közeg bűnjelét, ha in flagranti csipi el. Azért tehát elsősorban közvetett bizonyítékokat kellett szerezni. A rendőrség megtudta, hogy a *Gáj* betörést megelőzőleg kisjénői cigányok itt Aradon buvó helyet tartanak és ez *Davidovits Zsigmond*nak a koresmája. *Davidovits* azelőtt az Arany Csillag-szálló bérlelte volt, de a rendőrség igen sokat kellemlenkedett neki. A bérletet erre átruházta és most a Vas-utcában van koresmája. Ide tértek be a kisjénői cigányok, innen indultak betöréseikre. A *Gáj* betörésből származó egy pár csizmát meg is találták a detektívek a helyiségben.

Vasárnap *Riedl* és *Rasztig* detektívek a megszerzett nyomokon haladva, már *Kisjénőn* folytatták a puhatolódzást. A *Lakatos* családot vették gyanuba, de több órán át tartó vallatás és kutatás sem járt eredménnyel. Rendkívül ügyesen állták meg helyüket a gyanúsítottak a keresztkérdések alatt is és már azzal az elhatározással akarták letartóztatni az egész családot, hogy behozzák őket Aradra és itt szembesítés útján készítsék vallomásra, mikor egy kis gyermek csacska szája lett árulója a bandának.

Mikor hallotta, hogy apját, anyját csendőrök elviszik Aradra, figyelmeztette a detektíveket, hogy apja Aradról hozott egy bársony kalapot és megmutatta, hová rejtették el az öregek a fontos bűnjelt. A detektívek alig tudták kizabadítani a felbőszült gonosztevők kezéből a gyermeket, aki börtönbe juttatta az egész jól szervezett betörő bandát.

Ma már megállapították, hogy csütörtök reggel öt órakor az elfogottak közül a két fiatalabbik volt, aki az őket igazolásra felszólító rendőr előtt a földre dobta a párnákkal telt batyut és futásnak eredt. A Vas-szálloda portása felismerte őket, mert látta, mikor a *Deák Ferenc*-utcai megállónál autobuszra szálltak és az egyik kezében volt bársonykalapot jól meg is nézte. A cigányok tagadásával szemben még

egyéb bizonyítékok is emellett szólnak, hogy a rendőrség még idejekorán tette ártalmatlanná a város közbiztonságát veszélyeztető bandát.

(Halál a rendőrökre!)

A rendőrség és az aradi 12. huszár ezred parancsnoksága együttesen nyomozza azt a három közhuszárt, akik az éjjel revolverlövéssekkel bizonyították be, hogy az ezred legénysége leszámlálásra készül a rendőrlégénységgel. A huszárok haragjának az okát a rendőrségen tudják és mint értesülünk, az éjjeli őrszemek felkészülve várják a katonák támadását. Két hét lefegása alatt körülbelül hat esetben tüzött össze az ezrednek éjjel a városban csoportosan kóborló legénysége a rendőrszemekkel. Szombaton este, vasárnap este és éjjel négy esetben állítottak garázda huszárokat az inspekción tiszt elé. Az éjjel már komolyabb jelleget öltött a katonák ellenszenvének megnyilvánulása. A gróf Leiningen-utóban Kiss András tizedesre orozva kétszer revolverből lőtt reá egy közhuszár, akit verekedésért és karddal történt vagdalkozásért elő akart állítani. A golyó surolta a tizedes köpenyét. A merénylő elmenekült és sikerült a huszárlaktanya falán átmászva a legénységi szobákban eltűnnie. A rendőrség jelentést tett az ezredparancsnokságnak és az szigorú intézkedéseket léptet életbe, hogy a bajoknak véget vessen.

(Kisebb bűnök.)

Az ünnepnapok bűnkronikájában szerepelt Csók Pál szobafestő segéd letartóztatása, aki Benedek Kálmán nevű társának, az ipartestületi-szállón, verekedés közben *kiszúrta* balszemét. Kártyáztak és tizenkét fillér miatt veszték össze. A szöveget Benedek a személtárgyának elvesztésével fizette meg. — Szilveszter éjjelén két beborozott ember a Kápolna-utóban találkozott Abrahám Gábor vármegyei iktatóval, aki lakása felé tartott. Mikor a részegeket elkarta kerülni, ezek összesugtak, majd hátulról rátámadtak és a földre teperték. Elvették érelancát és már pénztárcájáért nyultak, de Abrahám segíkiáltására az odasiétók elől futással menekültek el. A rendőrség Fürj István és Bernhard Károly személyében kinyomozta a támadókat, de ezek tagadják, hogy rabolni akartak volna.

Különös hittani előadások.

Feljelentés egy lelkész ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

Békés községből kelteve igen komoly tartalmu feljelentés érkezett Dombay Lajos csabai református espereshez és Mikler Sándor dr. kir. tanfelügyelőhöz. A följelentés hírére egy csabai lap nyomán ismertetjük s egyáltalán nem hangoztatjuk annak hitelességét, így természetesen az *eseményt is a legnagyobb fontartással regisztráljuk.*

Mind a két feljelentés tartalma egy és ugyanaz. A feljelentés szerint Tarnóczy Lajos békési református segédlelkész, aki a békési községi polgári leányiskola növendékeit vallási oktatásban részesíti, a hittan órák alatt olyan magyarázatokat és előadásokat tartott, amelyek a leányok erkölcsi érzékét mélyen sértik. Az előadások és magyarázatok egy része inkább a *bábaképző tanfolyamok tananyagát* öleli fel, mint a községi polgári leányiskola hittanóráira előírt tananyagot.

A feljelentésben megírt vádak alapján Dombay Lajos esperes a vizsgálatot azonnal megindította, igazoló jelentéstételre szólította fel a békési református egyházat, illetve magát a vétséggel megvádolt segédlelkészt, Tarnóczy Lajost is és egyben intézkedett az iránt is, hogy a polgári leányiskolában őt a hittan órák alatt a másik segédlelkész helyettesítse.

Mikler Sándor dr. kir. tanfelügyelő ez ügyben személyesen tárgyalt Tarnóczy felettes fórumával, Dombay Lajos gyulai református espe-

ressel, akinél meggyőződött arról, hogy a szükséges lépések ebben a kényes ügyben tényleg megtörténtek.

Mint értesülünk, a kir. tanfelügyelő addig, míg Tarnóczy felettes egyházi hatósága a kényes ügyben a vizsgálatot be nem fejezi, illetve, míg a vizsgálat eredményéhez képest ítéletet nem mond, semmiféle intézkedést nem tesz. A tanfelügyelő az ügy tárgyalását és egész menetét kötelességéhez hiven figyelemmel fogja kísérni s abban az esetben, ha az elkövetett cselekmény és az ítélet nem fog helyes arányban állani egymással, teszi meg a szükséges lépéseket.

Tarnóczy Lajos segédlelkész esete Békés községben feltűnést keltett, mert mindenki komoly, kötelességtudó lelkésznek ismerte.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Kis királyok. vigjáték. Bemutató előadás. (B bérlet.)

Szerda: Beszorkány, dráma. (C bérlet.)

Csütörtök: Délután: Nebántsvirág, operett. Este: Tilos a csók, operett. (A bérlet.)

Péntek: Kis királyok, vigjáték. (B bérlet.)

Szombat: Kis királyok, vigjáték. (C bérlet.)

* Két előadás. Vasárnap este az idén másodizben a *Táncos huszárok* került színre. Az előadás, amelyet zsufolt ház nézett végig, egyszerű volt Dióssy Nusi és Beregi szereplése révén. Mindketten kellemes alakítással gyönyörködtették a közönséget. Sz. Rontay Boriskát és Leóvey-t még tavalyól ismerjük e szerepükben s most is ép oly kiváló produkáltak, mint a múlt szezonban. — Ma este a *Bohéme* című gyönyörű opera került színre Mihályi Ferenc operaházi kiváló művész közreműködésével. Mihályi színes, káprázatos organuma megragadta a közönséget. Pompásan énekeltek: Wlassák Vilma, Dióssy és Polgár. Odry Atilla is elősegítette a mai sikert.

* Bulyovszky Lilla milliós hagyatéka. Váratlanul nagy hagyományhoz jutott Kolozsvár városa. Bulyovszky Lilla, a Nemzeti Színház néhai kiváló művésznője, kinek Gráiban történt haláláról nemrég megemlékeztünk, végrendeletében igazán nemesen érő szívéből tett tanúságot és nevét nemcsak a magyar színművészet, de a jótékonyosság terén is feledhetlenné tette. Bulyovszky Lilla végrendeletében azokról gondoskodott, kik a társadalom és a jó emberek támaszára leginkább rá szorultak: a lelenckről. Hátrahagyott irásában ugyanis aként intézkedett, hogy Budapesten levő három óriási háza bírólagon eladassék és a befolyandó összegből Kolozsvárott *lelenckház állittassék fel.* A végrendelet ezen részének megindokolása így szól:

„Ezt az alapítványt nemcsak azért hagyom Kolozsvár városra, mert itt születtem, hanem azért is, mert az a tiszteletdíj, melyet én Kolozsvár városában 1858. évben történt színi vendégezereplésemért kaptam, képezi az alapját vagyonomnak és mikor külföldről kedves hazámba visszatértem, Kolozsvár városa tárt karokkal és szerető melegséggel fogadott első felléptem alkalmával s nem tekintette bűnül azt, hogy a magyar névnek és művészetnek külföldön igyekeztem dicsőséget szerezni.“

A három ház értékét mintegy millió koronára becsülik.

* Elhunyt színházgátló. Bécsből táviratozók: Szilveszter estjén Hirsch Henrik volt színházgátló, ki Budapesten is működött, életének 70-ik évében itt meghalt.

* Két új lap. A mai napon Aradon *Aradi Hétfői ujság* címmel, Krenner Zoltán dr. ügyvéd szerkesztésében heti lap indult meg. — *Arad* címmel, Kaszab Géza szerkesztésében a jövő héten közgazdasági lap indul meg.

* Országos színházi műsor. A vidék nagyobb városainak színházában a következő a műsor e héten:

Kolozsvár: Vasárnap este: Liliom, egy csavargó élete és halála. (Ujdonság 1-ször.) Hétfőn: Liliom, egy csavargó élete és halála. Kedd: Az elvált asszony. Szerda: Mária Magdolna. Csütörtök: d. u. A botrány, este: Koldusgróf. Péntek: Gül baba. Szombat: Sári bíró. Vasárnap: d. u. Jánoska, este: Sári bíró. Hétfő: Mignon. — Temesvár: Hétfő: A vig özvegy. Kedd: Taifun. Szerda: Az erdőszleány. Csütörtök délután: Az iglói diákok, este: Szerelmi keringő. Péntek: Találkozás. Szombat: Találkozás. Vasárnap délután: A hajduk hadnagya, este: Színházi képtelenségek. Hétfő: Nap és hold. Kedd: Nap és hold. Szerda: A botrány. — Szeged: Hétfő: A baba. Kedd: Női harc. Szerda: Tosca. Csütörtök délután: Buridán számara, este: Tosca, opera. Péntek: A botrány. Szombat: A pesti gyerek, (előszőr.) Diszelóadás Mikszáth Kálmán jubileuma alkalmából. Vasárnap délután: Varázskeringő, este: A pesti gyerek. Hétfő: A dollárkirálynő. Kedd: Tosca. Szerda: A botrány. Csütörtök: A drótosztót. Péntek: Casanova. Szombat: A kuruzsló, (előszőr.) Vasárnap délután: A piros bugyelláris, este: A kuruzsló. Hétfő: A kuruzsló. — Nagyvárad: Hétfő: Sári bíró. Kedd: Sári bíró. Szerda: Sári bíró. Csütörtök délután: Taifun, este: Cigánybáró. Péntek: Tilos a csók. Szombat: Sasfiók. — Győr: Hétfő: Izr. nőgyelet estélye. Kedd: Taifun. Szerda: Suhanc. Csütörtök délután: Iglói diákok, este: Böregér. Péntek: Kis királyok. Szombat: Kis királyok. — Miskolc: Hétfő: Győztesek. Kedd: Aszalai uram leányai. Szerda: Tavasz. Csütörtök délután: Hivatalnok urak, este: Színészvér. Péntek: Színészvér. Szombat: Taifun. Vasárnap délután: Vig özvegy, este: Taifun.

* Műsorváltozás. A m. kir. Operaházban napirenden levő darabváltozások miatt Mihályi Ferenc, a kiváló baritonista holnap nem léphet fel vendégként a *Bokémek*-ben. A színház igazgatósága holnapra a *Kis királyok* premiérjét tűzte ki.

* Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat kiállítását az elmúlt ünnepnapokon igen számosan tekintették meg és élénk művásár is folyt. A következő vételek történtek: Stengl Andor megvette Uferbach Jenő „Ingerkedés“ című képét, Montag Manó Jendrassik „Várakozás“-át, Szende Lajos Linek „Minisztertanács“-át, Montag Manó Klammer Mariska „A kis durcás“ című képét, Neidenbach Emil Gönczi Ilona „Fehér rózsák“ című művét és N. N. megvette Bakes Tibor „Tyukok a kosáron“ című vásznát. A kiállítás a Weitzer János-utcai polgári fiúiskola dísztermében naponta megtekinthető.

* A „Nyugat“, Ignotus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa irodalmi s kritikai [szemléjének január elsejei száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Heltai Jenő: Vers. Lengyel Géza: Eugène Carrière. Babits Mihály: Versek. Füst Milán: Karácsonyi kaland. (Novella.) Szép Ernő: Vers. Ignotus: Sári bíró. Hegedüs Gyula: A Sziv-utcai leány. Karinthy Frigyes: Vers. Hatvany Lajos: En és a könyvek. Kemény Simon: Vers. Móricz Zsigmond: Sárarany. (Regény VII.) Bodor Aladár: Vers. Bresztovszky Ernő: Makrokozmosz en mikrokozmo. Bródy Miksa: Vers. Figyelő: Bajcsányi de eadem (Ignotus.) Kupcsay Felicián: A boldogság kis kátéja. (Kaffka Margit.) Alexander Bernát két bírálatáról (Fenyő Miksa.) A művészház (Lengyel Géza.) Sziveti József (Bálint Aladár.) egy tusos üveg meséi (Feleki Géza.) Enrico Bossi (Bálint Aladár.) „A Nyugat“ előfizetési ára félévre 10 kor., egész évre 20 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. Rákóczi-ut 9. II-7.

* Kis királyok. A budapesti Nemzeti Színház nagyszerű ujdonsága, a *Kis királyok* kedden kerül színre először az aradi színházban. A rendkívül érdekes darab főszereplői a következők: Novák Irén, H. Harmath Józsa, Benkőné, Follinuszné, Várnay, Beregi, Ditrói, Kulcsár. A darabot Keszler Ede rendezi. Szerdán másodszor kerül színre az ujdonság.

* **Ünnepi előadások** Csütörtökön, Vízkereszt napján két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárok mellett a *Nebántsvirág* kerül színre, a címszerepben Dióssy Nusival. Este a *Tilos* a *csók* című operett-ujdonság van műsoron.

* Vasárnap este 8 órakor tartja meg *Culp* Julia világhírű énekesnő aradi hangversenyét a „Fehér Kereszt”-szálló disztermében. A rendezőség ezúton felkéri a közönséget, hogy aki részt akar venni a hangversenyen és még nem váltotta meg a jegyét, az vasárnapig foglaltasson le helyet magának, mert az estélyen nem állítanak fel pénztárt. A még rendelkezésre álló jegyek Weisz Leonál kaphatók. Telefon 230.

* **Othello.** Az Uránia színház igazgatósága mindig gondoskodik arról, hogy a köznapi tárgy mozgófényképek mellett valami klasszikus szórakozásban is részesítse a közönséget. Jelenlegi műsorán is szerepel egy olyan látványosság, mely csodálkozásra bírja a nézőt. A párisi Theatre Francais fölülmulhatatlan művészi előadásában mutatja be Shakespeare remekművét, *Othellót*. Mounet Souilly, a franciák legnagyobb drámai színésze játssza *Othellót*, ami magában véve olyan művészi látvány, mely a legnagyobb érdeklődést provokálja. Desdemona, Jagó mind elsőrangú kezekben van és a darab kiállítása olyan, amilyent csak a franciák első műintézete, a Theater Francais produkálhat. Az Uránia színház ennek a képnek a megszerzésével és bemutatásával újból beigazolta, hogy kiváló gondossággal ügyel a magasabb művészi követelmények betartására. A keddi műsoron szerepel még az *Alduna* és a *Vaskapu* esodás vidéke, egy festői sziget Nápoly mellett és még néhány olyan kép, mely különösképp vonzóvá teszi a műsort. 791

A boldog családi élet.

Strasser és a papucshős.

(Budapesti levél.) A budapesti büntető-járásbíró előtt Strasser Manó nyugalmazott hitközségi irodatiszt állt, mint vádlott. Jóságos arca, drappszinű kamáslija s térden alul érő fekete kabátja van, mely a könyöke táján a velencei tükörnél is fényesebb. Kopott eleganciája mellett is egészben véve szimpatikus alak Strasser Manó, csak kár, hogy a jobb füle erősen kajla. Ez kétségkívül azért van, mert husz esztendeig, amíg aktív szolgálatot teljesített, ez a füle volt a tollszártartója. Nem csoda, hogy lekonyult.

— Azzal van vádolva, — szól a bíró — hogy Klein Izidort és a feleségét megsértette. Bűnösnek érzi ebben magát?

— Ellenkezőleg, ártatlan vagyok s szent meggyőződésem, hogy a tekintetes bíró ur fényesen föl fog menteni, ha a védelmemet meghallgatja.

— Mindenestre meghallgatom. Figyelmeztetem azonban, hogy csak röviden beszéljen.

— Rövid leszek, kérem, annál is inkább, mert az igazság nem szorul sok szóra s mert magam is ellensége vagyok minden szószaporításnak.

— Ezt fölösleges volt megjegyeznie.

— Azt hittem, hogy a bíróság előtt semmit sem szabad elhallgatni.

— Az igaz. De csak abból, ami a dolgra tartozik. Tessék már most arról beszélni, ami közte s a Klein-házaspár közt történt.

— Szívesen. Mindenekelőtt meg kell azonban jegyezni, hogy én megrögzött aglegény vagyok. Az volt még félesztendő előtt Klein Izidor is, akit legjobb barátomnak vallottam. De ő hűtlen lett elveihez s elkövette a legnagyobb ostobaságot, melyet ember csak elkövet, tudniillik megházasodott. Hasztalan beszéltem a lelkére, nem hallgatott rám s a vesz-

tébe rohant menthetetlenül. Utaink attól a perctől fogva, hogy megházasodott, elváltak s én sokáig nem hallottam róla semmit. A múlt hónap elején találkoztam vele a Koch-féle kávéházban, a hol aglegény életünk legszebb napjait töltöttük. Nagyon nyomorultnak látszott. Tisztában voltam vele, hogy boldogtalan s igaz részvétellel szoritottam vele kezét. Klein meghívott magához vacsorára péntek estére. Libaaprólék lesz foghagyma-mártással, mondta, tudván, hogy ez az én Akilles-sarkam. Péntek este tehát beállítottam Klein barátomhoz s amikor megláttam a feleségét, ijedtemben alig tudtam szóhoz jutni. Olyan kővér asszony állott előttem, aminőt régebben pénzért mutogattak az orfeumokban.

— Szent Isten, — mondtam Kleinhez, — a mikor egy pillanatra magunkra maradtunk, hogy vehetted el ezt a csoda-asszonyt? Hiszen, ha ezt meg akarod ölelni, előbb körutazási jegyet kell váltanod!

Klein nem szólt semmit, csak sóhajtott. Majd bejött, jobban mondva behömpölygött Kleinné s nagysága.

— Legfőbb ideje volt, mondtam, hogy Izidor a gyalázatos legényeletnek bucsút mondjon. Nem is képzeli, milyen boldog, a mióta házasesember.

— Meg is látszik rajta, feleltem udvariasan s lopva. Klein barátomra néztem, aki gépiesen igent bólintott. Ha a felesége valamit mondott, mindig bólintgatással hagyta helyben. Ugy járt a feje egész este a szegénynek, mint azoknak a porcellán-mandarinoknak, melyek a teakereskedők kirakatában ülnek. Megdöbbenve vettem észre, hogy olykor, ha bólint, fájdalmasan eltorzul az ábrázata. Figyelni kezdtem, s rájöttem, hogy ha nem sietett a bólintással, a felesége a tyukszemére lépett. Képzeld el csak bíró ur ezt a pokoli fájdalmat!

— Mondd csak, Izidor, szoltam vacsora után szegény barátomhoz, te mindig gyűlölted a gyerekeket, mi lesz, ha nálad is beköszönt az áldás?

— Ne beszélj, kiáltott magából kikelve Klein Izidor, mert megbolondulok, ha erre gondolok!

Az asszonynak nem tetszett ez a beszéd, s a már ismertett gyöngéd nyomással követelte a helyreigazítást. Most azonban nem használt semmi presszió. Klein indulatosan ugrott föl, s mint egy örült futott körül a szobában, miközben egyre azt hajtogatta, hogy a legnagyobb családi szerencsétlenségnek tartaná, ha gyermeke születnék. Erre a megátalkodott következetességre ónagysága nem tehetett egyebet, mint hogy elájult.

— Hamar egy kanecó vizet! — kiáltottam s éppen a nyaka közé akartam önteni a hideg zuhanyt, amikor ónagysága hirtelen magához tért, torkon ragadott, s a férjével, az én igen tisztelt barátommal együtt, kidobott a vendégszerető hajlékból. Hát kérem alásan tekintetes bíró ur, ha az embert ünnepiesen meghívják vacsorára, s azután ugyancsak ünnepiesen kidobják, nem természetes-e, hogy elveszti a flegmáját s erősebb szóval ad kifejezést jogos fölháborodásának?

Klein Izidor szó nélkül hallgatta Strasser Manó védekezését. Végül pedig fölkel, odalépett a bíró elé és kijelentette, hogy visszavonja panaszát, mert nem tudná elviselni, hogy legjobb barátját miatta megbüntessék. Ez a férfias cselekedete, melyre nagy lelki tusa után szánta el magát, mélyen meghatotta Strasser Manót.

— Csak én tudom — jelentette ki, —

mekkora áldozatot hoztál most értem. Köszönöm szívből, de a következményekért nem vállalom a felelősséget.

A gyermekórház megnyitása

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Ma délelőtt adta át rendeltetésének a gyermekórházat a város kórházi bizottsága. A gyoroki *Andrényi Károly* alapítványából létesült gyermekórház már ősszel elkészült és csak a berendezési munkálatok, meg az átadás előzményei késleltették a megnyitást. Az újvra azután teljesen készen állott a *Kossuth Lajos-utca* és a *Varjassy-utca* torkolatában emelt impozáns épület, melynek igazgató-főorvosi helyiségében volt ma délelőtt az ünnepélyes átadás.

A város kórházi bizottsága részéről megjelentek: *Varjassy Lajos* polgármester, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Posgay Lajos* dr. városi főorvos, gyoroki *Andrényi Károly* és *Issekutz László* dr. Ott voltak a kórház orvosain, *Visky Pál* dr. igazgató-főorvoson és *Lukács Jenő* dr. osztály-orvoson kívül *Fábry Sándor* dr., az *Acsev* vezérigazgatója és *Tisch Mór* dr., városi tb. főorvos.

Varjassy Lajos polgármester lelkes szavakban üdvözölve a megjelenteket, rövid beszédben vázolta a kórház létesülésének történetét.

Ezelőtt mintegy husz esztendővel — úgy mond — a város akkori érdemes polgármestere, *Salacz Gyula* előterjesztést tett a törvényhatósági bizottságnak egy városi gyermekórház létesítése iránt. A törvényhatósági bizottság érezte és belátta ugyan ennek szükségét, de a város anyagi viszonyaira való tekintettel a kérdést akkor a napirendről levette. Így ez a város közegészségügyére nézve nagyfontosságú ügy hosszú ideig homályban maradt és talán ott volna még ma is, ha egy nemesen gondolkodó, humanusan érző emberbarát, gyoroki *Andrényi Károly*, a gyermekszeretet-től áthatva, gazdag alapítványával a kórház létesítését lehetővé nem tette volna. Most már áll a gyermekórház és midőn azt rendeltetésének átadjuk, először is hálás szívből mondunk köszönetet az alapítónak és kérjük őt, hogy ezt az intézményt továbbra is jóakarátában részesítse. A bizottság részéről hangsúlyozta, hogy az mindenkor teljes odaadással fogja támogatni a kórház ügyeit, a kórház orvosait pedig kéri arra, hogy minden egyes, a kórházban elhelyezett gyermeket saját gyermeküként szeressék és gondozzák, hogy ez a kórház Aradváros és a vidék gyermekeinek gyógyhelyeül és áldásául szolgáljon.

A polgármester megkapó szavai után gyoroki *Andrényi Károly* szólalt fel és kijelentette, hogy a kórház iránt a jövőben is a legnagyobb érdeklődést fogja tanúsítani és azt minden tekintetben továbbra is támogatja.

Issekutz László dr., ez a nagy szaktudású, ismert aradi orvos arra való tekintettel, hogy a kórháznak nincs Röntgen-laboratoriuma, ami pedig egy gyermekórházban igen szükséges, 2000 koronát ajánl fel egy Röntgen-laboratorium céljaira.

A kórházi bizottság nagy hálával fogadta *Issekutz* dr. nemesszívü adományát. A bizottság tagjai ezután megsejmeltek a kórház helyiségeit, melyek építéséről és berendezéséről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Már a megnyitás délelőttjén a kórház ambulatóriumára két kis beteget hoztak, kiket azonnal orvosi kezelés alá vettek.

HIREK.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 4-én az időjárás: enyhe, elvélve csapadék.

— **Az új magyar udvarnagy.** Bécsből táviratozzák, hogy a király Pálffy Miklós Antal herceget, titkos tanácsost, magyarországi udvarnaggyá nevezte ki. Pálffy Miklós herceg, aki a nemrég elhunyt Apponyi Lajos gróf örökébe lép, régi, kipróbált udvari ember, s a magyar arisztokraciának keveset szereplő, eléggé szimpatikus tagja. Pálffy Miklós herceg még ezen a héten elfoglalja hivatalát.

Bécsből jelentik: **Ófelsége** ma reggel fél 8 órakor Schönbrunnból a Hofburgba érkezett, ahol háromnegyed 10 órakor általános kihallgatásokat adott. Ez általános audienciák előtt Ófelsége Pálffy Miklós Antal herceg, ujonnan kinevezett magyarországi udvarnagyt ebben a minőségében megeskette. Az ünnepélyes aktusnál Montenuovo Alfréd herceg főudvarmester, Aehrenthal gróf, az uralkodóház minisztere, Gudenus gróf főkamrás és Wekerle dr. miniszterelnök képviselőjében Zichy Aladár gróf Ófelsége személye körüli miniszter asszisztált.

Röviddel ezután a király Szápáry József kapitányt, József főherceg ujonnan kinevezett főudvarmesterét ebben, valamint titkos tanácsosi minőségében megeskette, amelyen Zichy gróf kivételével előbbieket asszisztálták. Az eskümin-tát mindket alkalommal Edleb Guido dr. udvari és miniszteri tanácsos olvasta.

— **A kormány üdvözlöte József főhercegnek.** Budapestről jelentik: A magyar kormány tagjai az újv alkalmából írásban fejezték ki jókívánásaikat József főhercegnek és Augusztia főhercegnasszonynak. Az üdvözlő iratot a miniszterelnök juttatta a fenséges ur kezéhez.

— **Automobil az aradi posta szolgálatában.** Ez év augusztus hó elsejével az aradi posta megteszi az utolsó lépést is ahhoz, hogy ne csak a legmegbízhatóbb, de egyszersmind a legfejlettebb magyar kultur és közgazdasági intézmény legyen. A nagyváradi postaigazgatóság élén működő Siket Traján postai tanácsos, igazgató, aki minden intézkedésével bebizonyítja, hogy Arad fejlett forgalmának megfelelő készültséggel állítja a postát a közönség szolgálatára, most ismét jelentős újítást léptet életbe. Augusztus elsejével automobilmek bonyolítják le a főposta és vasut, továbbá a vár közötti forgalmat. Ez által a közönség eléri azt, hogy ha postai küldeményt és levelet csak néhány perccel ad fel előbb az indításnál, feltétlenül elmegy Aradról a kellő időben. Az igazgatóság már felmondotta az említett időre Zikó Jánosnak, a postai fuvarok vállalkozójának szerződését. A posta-kincstár Aradon éppen olyan automobilmeket fog járni, mint a fővárosban.

— **Reklám Aradnak.** Vágó Bertalan festőművész, a városi tanácshoz ma eljuttatott beadványában azzal az eszmével foglalkozik, hogy Aradot művészi, színes és üvegekpeken (diapozitívokban) Európának bemutassa. A művész februárban európai körutra indul és Londonból kiindulva, a kontinens világvárosaiban tart állomást és ott felolvasásokat, képbemutatókat rendez, hogy a külföld így az ország természeti szépségeiről, történelmi nevezetességeiről, a népről, iparáról és kereskedelméről hű képet nyerjen. A külföldi ut befejeztével Magyarországon folytatja ezt a munkát, mert az a célja, hogy ezáltal is szolgálja az idegenforgalom fejlesztésének ügyét. Vágó a várostól anyagi támogatást kér. Minden művészi képért negyven koronát számítana fel.

— **A katolikus egyházak Lipót királyért.** Brüsszelből táviratozzák: A mehelni érsek pástorlevélben felszólítja a híveket, hogy imákat mondjanak Lipót királyért, aki egyházi házasságkötése és mély keresztényi hittől áthatott gondolkodása és élete folytán megérdemli, hogy az összes katolikusok imádkozzanak érte.

— **A milliárdos palotája.** Newyorkból táviratozzák: Néhány hónap előtt halt meg Astor Webster Karolin asszony, Astor Williamnak özvegye, akinek hátrahagyott vagyonát 750 millió koronára becsülik. A milliomos pár életében mesés hírek terjedtek el palotájuk berendezéséről. Milliókat érő szőnyegekről és képekről beszéltek és a lapokban időnként színes leírások jelentek meg a palota csodáiról. Most azután kiderült, hogy e hírekből egy szó sem igaz. A hagyatéki bíróság az özvegy halála után az első newyorki szakértőt, Price Normant küldte el a palotába, hogy kellően megbecsülhesse és értékelhesse a hátrahagyott drágaságokat. A szakértő a napokban terjesztette be véleményét, mely roppant meglepetést keltett. A jelentés a híres bálteremmel kezdődik, melyben a szakértő egy 300 koronát se érő ócska zongorát és kilencven aranyozott piszkos és összeenyvezett széklet talált. Az egész szalon nem ér hétszáz koronát. Ebben a tenorban folytatja beszámolóját a szakértő és kideríti, hogy a képek, a drága gobelinek és a szőnyegek mind *gyatra hamisítványok.*

— **Halálozások.** Bácskay Jakab december 31-én Szarvason, 87 éves korában elhunyt. Halála Bácskay Béla dr. aradi orvost, Bácskay Albert dr. fővárosi ügyvédet, az elhunyt fiát, továbbá Lusztig Károlyt a budapesti Hitelbank tisztviselőjét, Kretsmarik János szerajevói kormánytanácsost, vejeit, borítja gyászszal.

Sulyos csapás érte a napokban a Wolf Adolf és fiai drauci cég tagjait. A múlt hó 30-án hirtelen elhunyt Wolf Adolfné 59 éves korában, boldog házasságának 40 évében. Két nappal ezután, január elsején újból haláleset volt a házban. Wolf Laika, Wolf Béla egyetlen fia hunyt el két éves korában.

— **Háborúság a budapesti orfeumokban.** A budapesti főkapitány, mint ismeretes, rendeletet bocsátott ki, melyben a fővárosi mulatóhelyeken működő artistákat arra kötelezi, hogy felépési jogosítványokat kérjenek a rendőrségtől. Az artisták ezt a rendeletet sérelmesnek és lealázónak tartják magukra nézve, értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak a főkapitány terve ellen. Kimondták, hogy jogosítványokat nem kérnek és inkább otthagynak kényerüket, de nem vetik alá magukat a rendőri intézkedésnek. A határozatnak, melyek betartására mindannyian becsületszavukkal kötelezték magukat, az lesz a következtése, hogy az igazgatók, akik jogosítvánnyal nem bíró tagokat nem léptethetnek föl, kénytelenek lesznek valamennyi mulatóhelyet bezárni. Ha a főkapitány még akkor sem vonná vissza a sérelmes rendeletet, a külföldi artistaegyesületek bojkottálják Magyarországot és hazaküldenek minden külföldön működő magyar artistát és cigányzenekart. A főkapitánynak ez az ötlete ilyen módon vagy négyezer jómódu családot fog tönkretenni. Ma éjszaka ismét gyűlést tartottak, amelyen az egyes mulatóhelyek alkalmazottai bejelentették csatlakozásukat az előbbi határozathoz, mire az összes magyar artisták óriási lelkesedéssel, egyhangulag kimondták, hogy jogosítványokat nem kérnek és nem vetik magukat alá a rendeletnek. A határozathoz csatlakoztak a külföldi artisták is.

— **Összeütközött gőzösök.** Londonból táviratozzák: Tegnap reggel Anglia és Írország között nyílt tengeren az Ayrahire és Arcadian gőzösök összeütköztek. Utóbbi elsüllyedt. 15 ember a vízbe fullt.

— **A cylinder, mint paacsinta.** A cylinder és a palacsinta két távol álló és egymástól merőben különböző fogalom. A palacsintát a legritkább esetben szokták a fejre huzni, a fénylő szórú fekete köcsöggalap pedig nem igen szokott helyet foglalni művelt uri családok asztalánál. Hogy ilyen eset mégis előfordulhat, hogy a cylinderből palacsinta lehet, az a mellett bizonyít, hogy a természetben semmi sem változatlan, csak a halál. Mutatja ezt az alábbi történet: Szilveszter éjjelén történt. Jobban mondva már hajnaltájban. Az egyik belvárosi kávéház szeparéjában vidám társaság köszöntötte az újévet. A társaság tagjai közt volt többek között egy ismert aradi kereskedő a családjával, akinek az Andrássy-téren van üveg-, porcellán és diszműáru kereskedése, továbbá egy válóper specialista jogász és a színház egy fiatal művésze, akiről csak annyit jegyzünk meg, hogy úgy a drámai, mint az énekes szerepkörben egyaránt feltalálja magát. Szerepel még a történetben a „Cylinder” is, az ifjú művész cylinderere. Nagy „C” betűvel kell írni a köcsöggalapot, hogy súlyát és jelentőségét kifejezésre juttathassuk. A cylinder nem volt amolyan közönséges kürtőkalap.

A cylinder eleinte nem szerepelt. Eleinte csak pezsgők szerepeltek nagy számban és a cylinderre csak a tizennyolcadik üveg Pommery után került a sor. Az üveg-, porcellán stb. kereskedőnek ugyanis a tizennyolcadik flaskó után zajos kedvet támadt. Más ember ilyenkor elveszi a Browning-ját és belelő a szemközti tükörbe vagy egy tucat poharat vág a földhöz. Egy üveg-, porcellán stb. kereskedő azonban mindezt az érdekeltség gyanuja nélkül nem teheti. De hát min töltse ki az ember a jókedvét, ha már szerecsélen körülményei miatt békén kell hagynia mindent, ami törékeny. A kereskedőnek megakadt a szeme az ifjú művész cylinderén, mely békésen fénylett és lógott a fogason. Kezébe vette a köcsöggalapot és ránézett.

— Mit vigyorogsz rám, — kérdezte és végigsimogatta a kezével.

A cylinder hallgatott és felborzolódott. Az exlyrai szerelmes aggódva nézett a köcsöggalapra.

— Mit vigyorogsz, — ismételte a kereskedő és nyakonvágta a kalapot úgy, hogy behorpadt. Szemtelen, majd megtanítalak moresre!

Azzal adott neki még két pofont.

A társaság nevetett, az ifjú művész pedig kétkült-zöldült. — Két korona vasalás, gondolta magában és dühösen felhajtott egy pohár pezsgőt.

A java azonban csak ezután következett. A kereskedő utóbb kibékült a köcsöggel és pezsgővel itatta. A cylinder ivott, mint egy kefekötő. Azután zsonglór mutatványok következtek és mert a cylinder ügyetlen volt, mindig leesett a földre. A kereskedő nagyszerűen mulatott. Olyan jól mulatott, hogy a válóper specialista megirigyelte.

— Hogy adod azt a kalapot? kérdezte a kereskedőtől.

— Ezta kis feketét? No mert téged szeretlek, hát odaadom husz koronáért.

— Gilt! mondta az ügyvéd és elővett egy bankjegyet. Ácsi! fordult a cigányhoz, azt a nó-tát húzd, hogy egy... kettő... három... négy... öt... hat... hét...

A cigány elkezdett játszani, az ügyvéd pedig kéjjel vette kezébe a köcsögöt. Letette a földre és táncolni kezdett a kalapon. Előbb a lassut járta, aztán a társaság buzdítására egy gyorsba fogott. A cylinder nagyot nyekkent és átváltozott palacsintává.

Mindenki a színészre nézett. És csodák csodája, a művész nem horgasztotta le a fejét, nem buslakodott, hanem vidáman tekintett a cylinderre és együtt nevetett a többiekkel. Csak az az egy aggasztotta, hogyan fog hazamenni.

— Mátyás, szolt távozaskor a főpincérhez, van egy rezerv-kalapja?

— Nekem nincsen, felelt a főúr, de talán a Palinak van.

— Pali, van magának egy felesleges kalapja?

— Sajnálom könyörgöm, de nincs. De talán a tűzilegénynek van.

Szerencsére a tűzilegénynek volt. A színész boldogan huzta a fejére a kalapot és vigan füttyözve ment haza. Másnap délben az üveg-, porcellán stb. kereskedő számlát kapott egy helybeli divatkereskedőtől. Egy cylinder volt számlázva X. színész ur részére. A kereskedő felsóhajtott és kifizette a számlát. Aztán gondolkozni kezdett. Sokáig számolt magában, végül vigan kiáltott fel:

— Amit ezen a cylinderen vesztettem, azt behozom a cylindereken. És felemelte a cylinderek árát tíz fillérrel. A lámpacylinderét tudniillik.

— Az öngyilkos Vojtha. Szabadkáról jelentik: Vojtha Antal fivére, Vojtha József, aki a szabadkai törvényszék telekkönyvi osztályában irnok, karácsony előtti este kimulatta magát. A mulatság következtében másnap elkésve ment be a hivatalba. Egyik tisztviselőtársa, aki régóta haragudott rá, felhasználta az alkalmat és feljelentést tett ellene a törvényszéki elnöknel. Az elnök maga elé citálta Vojthát és nyilatkozattételre szólította fel. Az irnok attól való féltelmében, hogy állását elvesziti, annyira elkecseregett, hogy lakásának félreeső helyén felakasztotta magát és meghalt. Vojtha Antal, akinek tudára adták fivére öngyilkosságát, nagy közömbösséggel fogadta a hírt, mert évek óta rossz viszonyban volt fivérével.

— Eljegyzés. Sztojka Gyula magyar királyi pénzügyőri szemlést eljegyezte Poppé Albert szeretreméltó leányát, Oljicát.

— Kell Manó cég ajánlja kitűnő minőségű harisnyait és keztyűit. Telefon szám 673.

— Házassulandók figyelmét felhívjuk Bruckner Lipót dus választéku butorraktárára. — Neuman-palota. 3701

— Leleplezett aradi ál-festőművész címen lapunk legutóbbi számában egy közlemény jelent meg. Fekete Mihály, akinek állítólagos dolgairól a cikkben szó volt, ma levelet intézett hozzánk, melyben hangsúlyozza, hogy ő Aradon képeket soha el nem adott és hogy a följelentés, amit ellene Budapestben tettek, közönséges boszu műve. A tárgyaláson azért nem jelenhetett meg, mert arra idézést nem kapott e egváltalában tudomása sem volt róla, hogy az ügyben bírósági tárgyalás készül. Végül kijelenti, hogy a hír budapesti terjesztője ellen pert indít.

— Érdekes házasság. Nagykőrösről írják: Tegnap vezette oltárhoz Baráth Péter nagykőrösi jómódu gazda Tóth Mária. A vőlegény 82 éves már, de még most is kitűnő erőben van és ezáltal éppen negyedszer veszi magára a házasság igáját. A menyasszony jóval fiatalabb nála, csak 63 éves.

— Téli idő. Kölesdről jelentik: Az idő hidegebbre fordult s reggel óta havazik.

Resicabányáról táviratozzák: Itt és a környéken három napi esőzés után erősen havazik. A hegvek közt a hó félméteres, míg a szomszédos Ferenfalva községnél egy méter magasságu már. Az időjárás enyhe.

— Kínai kékszakkalok. Chicagóból táviratozzák: Nagy rémületet keltett a városban több fehér lánynak hirtelen eltűnése a kínai városrészben. A rendőrtég a városrészben nagyszabású vizsgálatot indított és kinyomozott néhány leányt, akiket a kínaiak az opiumházakban visszatartottak. Több leány azt vallotta, hogy a kínaiak fehér leányokat, akikkel vendéglőkben véletlenül találkoztak, elesáltak az opiumházakba és nem akarták őket szabadon bocsátani. Több kínait letartóztattak.

— Ujházi, a hentes. Budapestről írják: Ujházi mester, akit a múlt héten az a sajnálatos baleset ért, hogy egy postakocsi elütötte és elgázolta, még mindig a szobát őrzi. Már nem az ágyban fekszik, hanem a kanapén ül és bepólyált lábát egy párnahegyen nyugtatja. Szájában az elmaradhatatlan szivar, előtte egy halom ujság, körülötte egy kertre való virág és az öreg jókedvűen reséli látogatóinak:

— Ezt Pálmay Ilka hozta; nézd meg, marha, milyen kedves.

— Emezt Sári nénitől kaptam.

— Kitől?

— Sári nénitől.

— Ki az?

— Blaháné, a Sári biróné. Ő is eljött meglátogatni szegény partnerét.

— Hát még ki volt itt?

— Egész sereg ember. Tóth Imre is eljött megkérdezni, hogy akarok-e játszani? Hogy akarok-e? De még mennyire akarok. Januáriusban tizenkétszer játszom...

— Ha kibírja.

— Hát hogyne bírám, marha. Nincs nekem már semmi bajom! csak meg voltam egy kiesit ijedve. Azt is csak azért, mert amikor az a kocsi elütött, hát úgy jajgattak, úgy siránkoztak körülöttem, mintha már temetnének. Ott volt Palásthy Géza is, aki egyre ezt hajtogatta: „jaj, a mester! jaj, a mester!... Meghallotta ezt a rendőr is, aki az esetet jött felvenni s amikor beírta a noteszébe a nevemet, megkérdezte még:

— Miféle mester, az ur?

— Miféle? — feleltem én. — Hát hentes mester; csak meglátszik rajtam, vagy mi?

És a rendőr hűségeen beírta, hogy: „elgázoltatott Ujházi Ede hentesmester“...

— Megszökött önkéntes. A szabadkai 86. gyalogezred egy önkéntese szökött meg. Szabadka éjjeli életében nagyon jól ismerik Szarvadi Árpád nevét. Mindenütt, ahol a 19 éves tiszántúli fiu megjelent, két kézzel szórta a pénzt, havi apanáza azonban sehogysem állt arányban költségeivel s így adósságot adósságra csinált. Adósságai az utóbbi időkben annyira felszaporodtak, hogy nem tudott hitelezőinek fizetni. Egyre-másra érkeztek ellene a feljelentések az ezredeshez. Az ezredes tegnap kihallgatásra rendelte maga elé Szarvadi, az azonban a következményektől való féltelmében megszökött Szabadkáról. A szökött önkéntest a katonai hatóságok országszerte körik.

— Társasutazás a Rivierára. Január hó 22-én, igen szép és dus programmal, társasutazás indul az olasz és francia Rivierára. A társas kirándulás programja Milano, Genua, San-Remo, Ospodaletti, Nizza Cannes, Beaulieu Cimiez, Monte-Carlo, Monaco, Mentone és Cap-Martin megtekintését öleli fel. A társaságnak Nizzában a karnevali ünnepek legszebbjeiben, többek között a karnevali herceg bevonulásának és az első konfetti és virágcsata ünnepélyének lefolyásában is része lesz. A kirándulást a Központi Menetjegyiroda rendezi, még pedig ezáltal rendkívül olcsón, amennyiben az egész utazás költsége — elsőrendű lakás és ellátás, továbbá a látóvalók belépődíja, sétakocsizás a nizzai virágkorzón, borraivalók stb. is beleértve — személyenként 480 korona. Részletes prospektus díjtalanul kapható Aradon az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, Budapesten pedig a Központi Menetjegyirodában Vigadó-tér 1.

— Szabó féle pármái ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vezen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és Hegedűs Gyula cégeknél. 3943

— Gyilkosságok Aradmegyében. Mondorlakon, — mint onnét jelentük — tegnap este gyilkosság történt. Három ember gyilkosságra szövetkezett és megölték boszúból: Mócz Pasku földesgazdát. Mócz éppen a korcsmában iddógált, midőn megjelentek ott ellenségei: Anti Pask, Kocsuban Gergely és Rank Deme-ter és dorongokkal rátámadtak. A szerencsétlen embert addig ütötték, még életjel látszott benne. Mócz Paskut családja súlyos sérülésével beszállította az aradmegyei kórházba, a hol néhány óra mulva meghalt. A tetteseket letartóztatták. — Szemlakon is gyilkosság történt tegnap. Suc Sámuel éjjel két óraker belopózkodott testvére, Suc András lakásába, ahol az alvó embert hasba szurta. Suc András másfél óra mulva meghalt. A gyilkosság valami örökségi ügyből keletkezett boszu miatt történt. Fikker ügyész, Auszterweil dr. és Posgay dr. a boncolás végett a helyszínére utaztak.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban január hó 3-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Györgyössy Odön városi tisztviselőnek Kálmán nevű fia, Kriszta Miklós bádógos segédnek Kornél nevű fia, Bugár György bérkocsisnak Perszida nevű leánya, Beslits Milorad csizmadiának István nevű fia, Hegedűs Lipót kir. albirónak Zoltán nevű fia, Diószegi Imre sórraktári pincemesternek Rozália nevű leánya, Mészáros Mihály máv. váltóörnek István nevű fia, Kovács Ferenc színházi munkásnak Károly nevű fia, Hubert István cipésznek László nevű fia, Ungurán György vízvezetési szerelőnek Leuke nevű leánya. Elhalálozott: Flutur Katalin 72 éves piaci kofa, Fackelman Ferenc 37 éves napszámos, Uksa Felgenhauser István 20 éves lakatossegéd.

— Kossak esz. és kir. udv. és kamara fényképész műtermec. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Január 15-én persaszőnyeg raktáromat felosztatom, addig a készletet minden elfogadharó árban eladom. Schwarz Zsigmond. 4302.

— Deutsch Sándor táncintézetében (ipartestület díszterme) a második cikluson a tanítás 1. évi január hó 8-án veszi kezdetét, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18. szám alatt. Diák, kereskedő és iparos katonok, külön órák háznál, vagy pedig táncintézetben. 4666

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 7.

TARKASÁGOK.

*

(A zsemlye.) Az aradi színház fiatal segéd-színészei közt nem egy akad, aki finánciális tekintetben a hónap végén rossz lábon szokott állni. Egy ilyen tag a multkoriban előadás után betévedt a „Vadászkürt“ éttermébe, ahol Beregi, Ditrói és Csányi épen vacsoránál ültek és barátságosan meginvitálták a belépőt, hogy tartson velük. A bohémlelkű jövevény restellte azt mondani, hogy pénzhány miatt nem rendel semmit, azt állította nagy buzgón, hogy már vacsorázott; ezzel egy pohár sört rendelt és nagy busan üldögélt az asztalnál. A többiek pedig alaposan hozzáláttak a rostélyosoknak és a többi jóknak. A söröző férfiú egy darabig nézte a jó falatekat, majd büszkeségét legyőzve, egymásután kebelezett be vagy négyöt zsemlyét.

Beregiék csodálkozva néztek rá, de a bohém ifju uri közönnyel szólott:

— Jól esik az embernek így vacsora után egy-két vizes zsemlye.

*

(Az ifju költő.) Ifju költők beszélgetnek régi nagy költők furcsa szokásairól. Megemlékeznek arról a világszerte ismert furcsaságról is, hogy Schiller, a nagy német költő szeretett versírás közben rothadt almát szagolni.

Odafordul valaki a társaság egy tagjához, aki ismert alkoholista s aki ezáltal is erősen boszkózi állapotban volt:

— Hallod, öreg? Schiller almát szagolt, mikor verset írt. Hát te mit szagolsz, mikor verset írsz?

Csöndesen felel:

— Én sillert szagolok.

(A színészet és az erkölcs.) Nemrég több aradi színész és színésznő Arad megye egy kisebb községében hangversenyt rendezett. Amikor vizsztatértek, Keszler Ede megkérdezte a hangverseny főrendezőjétől:

— Na, hogy sikerült a dolog?

— Pompásan.

— Volt sok bevétel?

— Az nem igen volt, hanem gyönyörű erkölcsi eredményt értünk el.

Keszler nagyot nézett:

— Erkölcsi eredményt? — mondta a szemét kimeresztve. — Hogyan jön az erkölcs a színészethez?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. Galsa. Érdeklődünk illetékes helyen. Azt mondták, hogy még nem került tárgyalásra, Az ügy elintézéséről önt írásban értesítik. Ha pedig tárgyalásra kerül, akkor meghívót küldenek önnek is.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A román kormány bevásárlásai Aradon. Néhány hónap óta tartózkodnak Aradon a román hadügyi kormány megbízottai és a vármegye lótenyésztő gazdáit keresik fel, hogy a román hadsereg lószükségletét Aradon és a vármegyében szerezzék meg. Ma száztizenkét lovat küldtek el vasuton Romániába. Ez által Arad megye lótenyésztése állandó vevőt nyert és az aradi piac átvette azt a sok évtizedes szerepet, melyet a lóexport terén Temesvár töltött be.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 3.

Kínálat, vételkérő gyenge, 5000 mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	6.62—6.63	6.63—6.64
Buza 1910. áprílisa	13.97—13.98	14.01—14.02
Zab 1910. áprílisa	7.58—7.59	7.58—7.59
Rozs 1910. áprílisa	9.83—9.84	9.85—9.86
Buza 1910. októberre	11.76—11.77	11.77—11.78
Buza 1910. májusra	13.80—13.81	13.84—13.85
Ross 1910. októberre	8.84—8.85	8.85—8.86

Zárul 5 braker.

Oszták hitelrészvény	—	—	—	623.75
Magyar hitelrészvény	—	—	—	795.—
Városi villamos vasúti részvény	—	—	—	319.—
Közúti vasút	—	—	—	625.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 155—156 fillérig; fiatal közép páronként 251—300 kilogrammig terjedő súlyban 155—155 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 146—150 fillérig.

Sertéselészeti: december hó 29. napján volt készlet 21891 darab, december 30. napján felhajtott 204 darab, dec. 31. napján elszállított 163 darab, január 1. napjára maradt készletben: 21,902 darab. A hizott sertés üzlet irányzata szilárd.

A Temesvári Lloyd-Társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. január 3.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj	13.55—13.60
76	" " " " " "	13.60—13.70
77	" " " " " "	13.70—13.80
78	" " " " " "	13.80—13.90

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos uj	13.50—13.60
Rozs uj	8.90—9.00
Árpa uj	6.30—6.40
Zab uj	6.70—6.80
Tengeri régi	5.55—5.60

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük ügyeembe venni.

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkatrészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krém-mé egyesítettnek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a 5741/6

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hírnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1910. évi január hó 4-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Itt először:

Kis királyok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Abel Hermant. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Manuel	Beregi S.	Domingo	Bánhid.
Don Luis	Várnay Jenő.	Elvira	Novák Irén.
De la Huerta	Ditrői Mór.	Hedvig	Harmath J.
Conrad	Kulcsár L.	Mimi	Benkóné
Ernest	Szabó Gyula.	Hortensia	Follinuszné.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910 január 4-én, kedd.

1. A színésznő szobalánya. Humoros. — 2. Az Alduna és a Vaskapu. Látványos. — 3. Földérett büntény. Kacagató. — 4. Ne elejts el engem. Színes. — 5. A fősvény apa. Dráma. — 6. Festői sziget Nápoly mellett. Látványos. — 7. Pali, mint kutyamosó. Humoros. — 3. Othello. Shakespeare tragédiája. A párisi Theatre Francais előadásában.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ő hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

NYILTTÉR.*

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házukba, a Saéchenyi gőzmalommal szemben

≡ áthelyeztük. ≡

Állandóan nagy készletben mindenkor legjutányosabb árakon

elsőrendű Magyar és Porosz bányákból
kőszén és kokszt,
kovács kőszén

Jól kiégetett, pormentes

Bükk-faszén.

Szállitmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becses rendelvényeiket új irodában úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgáltatunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel 1451

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

PFAFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

Teljesen zajtalan
járás.
Kedvező
fizetési
feltételek.

Minden egyes varrógépet a legmesszebb menő jótállás. Számtalan elismerés helyből iparosoktól a gép jóságára.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszeres

Arad J, Szabadság-tér 7. sz.

Telefon szám 96.

9453

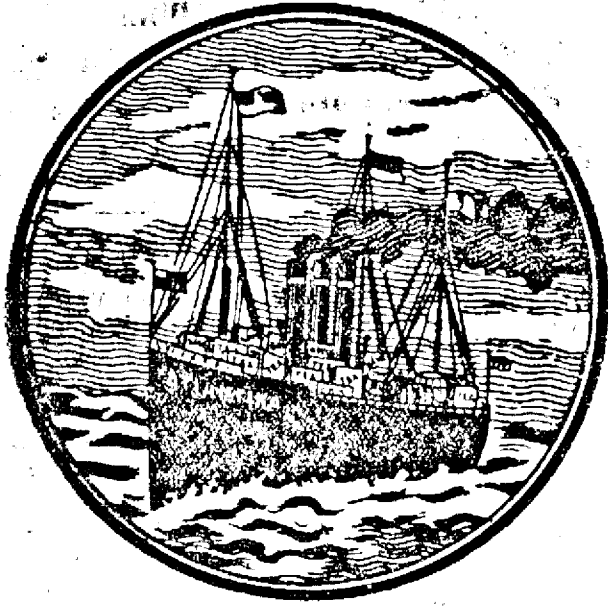
Pénzt

jelzalog, amortisatio és váltó
fedezetre földbirtokra és vá-
rosi bérházakra legelőnyö-
* * * sebben közvetít * *

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8.
sz. saját ház a fiók posta
* * * mellett. * *

TELEFON 609. SZ.

TELEFON 609. SZ.

**HOL VÁSÁROLHATUNK
LEGOLCSÓBBAN és LEGJÓBBAN
KÁVÉ, TEA, RUM**

és egyéb e speciális szakmába vágó cikkeket? 4237

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM

Kávé- és tea-behozatal-nál

AZ ÁRTALVA

Magyar kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I. II.		Gyv. I. II.		Tvsz. I. II.	Szv. I. II.
	Arad ind.	5:09	8:18	11:25		
Sofronya	5:23	8:36	11:41	4:35	5:08	9:44
Kurtics	5:37	8:50	11:55	4:54	5:25	10:00
Lökösháza	5:51	9:04	12:10	5:13	5:44	10:16
Bánhidai major	6:05	9:18	12:26	5:32	6:03	10:32
Országút	6:20	9:33	12:42	5:51	6:22	10:48
Kétégyháza	6:35	9:48	12:58	6:10	6:38	11:04
Ujkigyós	6:50	10:03	13:14	6:29	6:57	11:20
Békés-Csaba	7:05	10:18	13:30	6:48	7:16	11:36
Békés-Földvár	7:20	10:33	13:46	7:07	7:35	11:52
Mezőberény	7:35	10:48	14:02	7:26	7:54	12:08
Gyoma	7:50	11:03	14:18	7:45	8:13	12:24
Mezőtar	8:05	11:18	14:34	8:04	8:32	12:40
Pusztapó	8:20	11:33	14:50	8:23	8:51	12:56
Pusztapó-Tenyő	8:35	11:48	15:06	8:42	9:10	13:12
Szajol	8:50	12:03	15:22	9:01	9:29	13:28
Szolnok	9:05	12:18	15:38	9:20	9:48	13:44
Ujszász	9:20	12:33	15:54	9:39	10:07	14:00
Tápiógyörgye	9:35	12:48	16:10	9:58	10:26	14:16
Tápiószele	9:50	13:03	16:26	10:17	10:45	14:32
Nagykátá	10:05	13:18	16:42	10:36	11:04	14:48
Tápiószele	10:20	13:33	16:58	10:55	11:23	15:04
Tápiószele	10:35	13:48	17:14	11:14	11:42	15:20
Tápiószele-Tápiósáp	10:50	14:03	17:30	11:33	12:01	15:36
Mende	11:05	14:18	17:46	11:52	12:20	15:52
Gyömrő	11:20	14:33	18:02	12:11	12:39	16:08
Maglód	11:35	14:48	18:18	12:30	12:58	16:24
Rákos	11:50	15:03	18:34	12:49	13:17	16:40
Kőbánya fel. p. u.	12:05	15:18	18:50	13:08	13:36	16:56
Budapest k. p. u.	12:20	15:33	19:06	13:27	13:55	17:12

Budapest-Arad.						
Állomások	Tv. sz.	Szv. I. II.		Gyv. I. II.		Szv. I. II.
		Budapest kpu. ind.	—	8:00	2:—	
Kőbánya felső p. u.	—	8:10	—	12:30	9:40	
Rákos	—	8:17	2:12	12:37	9:47	
Maglód	—	8:44	—	1:14	10:14	
Gyömrő	—	8:52	—	1:22	10:22	
Mende	—	9:00	—	1:30	10:30	
Tápiószele-Tápiósáp	—	9:11	—	1:41	10:41	
Tápiószele	—	9:21	—	1:51	10:51	
Nagykátá	—	9:41	3:03	2:19	11:11	
Tápiószele	—	9:58	3:16	2:43	11:34	
Tápiószele	—	10:09	—	2:58	11:45	
Tápiószele	—	10:24	3:33	3:10	12:00	
Ujszász	—	10:27	3:34	3:12	12:03	
Szolnok	—	10:50	3:51	3:40	12:26	
Szajol	—	11:09	3:58	4:07	12:45	
Pusztapó-Tenyő	—	11:25	4:11	4:27	13:01	
Pusztapó	—	11:37	—	4:40	13:13	
Mezőtar	—	11:48	4:27	4:55	13:24	
Gyoma	—	12:05	4:41	5:21	13:41	
Mezőberény	—	12:10	4:42	5:24	13:44	
Békés-Földvár	—	12:33	5:01	5:53	14:07	
Békés-Csaba	—	12:40	5:02	6:08	14:14	
Kigyós	—	1:04	5:22	6:33	14:39	
Kétégyháza	—	1:13	5:30	6:41	14:47	
Országút	—	1:15	5:32	6:43	14:49	
Bánhidai major	—	1:28	5:43	7:04	15:00	
Lökösháza	—	2:05	5:53	7:39	15:35	
Kurtics	—	2:17	—	7:51	15:47	
Sofronya	—	2:29	6:11	7:58	15:59	
Arad	—	2:34	6:11	8:03	16:04	

Arad-Tóvis.						
Állomások	Gyv.	Szv.		Gyv.	Szv.	Tvsz.
		Arad ind.	12:21			
Glogovác	—	2:28	4:15	—	7:18	10:14
Csicsér	—	2:37	4:24	—	7:27	10:23
Győrök Méné	—	2:49	4:37	—	7:39	10:35
O-Paulis	—	2:55	—	—	—	—
Paulis	—	3:02	4:48	—	7:46	11:18
Baraczká	—	3:07	4:53	—	7:51	—
M.-Radna (6)	12:55	5:15	5:01	7:46	7:29	11:36
Milova-O.	12:55	3:25	5:09	7:46	7:34	11:51
Konop	—	3:38	5:24	—	—	—
Berzova	—	3:49	5:40	—	7:56	12:38
Soborsin	—	4:08	6:08	8:08	8:12	1:06
Zám	—	4:48	6:58	8:58	8:55	2:12
Mar.-Illye	—	2:09	7:23	9:01	9:20	2:53
Déva	—	2:35	8:16	9:24	9:59	4:02
Piski (6)	—	2:58	8:32	9:32	10:39	5:12
Szászváros	—	3:09	8:43	10:01	10:52	5:41
Alvincz (6)	—	3:16	9:17	10:15	11:07	6:00
Szászváros	—	3:35	9:36	10:34	11:34	6:30
Alvincz (6)	—	4:06	10:05	11:03	12:17	7:23
Győrök Méné	—	4:16	10:35	11:33	12:24	7:25
Csicsér	—	4:27	10:39	11:35	12:37	7:41
Glogovác	—	7:00	10:58	11:55	12:44	7:46
Tóvis (6)	—	7:36	11:25	11:57	1:10	8:21

Tóvis-Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.		Szv.	Gyv.	Vv.
		Tóvis ind.	8:33			
Gy.-Fehérv (6)	8:51	4:23	9:30	2:25	9:10	
Alvincz (6)	9:08	4:41	10:11	2:40	9:25	
Szászváros	9:25	4:59	10:32	2:58	9:43	
Piski (6)	9:42	5:17	10:53	3:16	10:01	
Déva	9:59	5:35	11:14	3:34	10:19	
M.-Illye (6)	10:16	5:53	11:35	3:52	10:37	
Zám	10:33	6:11	11:56	4:10	10:55	
Soborsin	10:50	6:29	12:17	4:28	11:13	
Berzova	11:07	6:47	12:38	4:46	11:31	
Konop	11:24	7:05	12:59	5:04	11:49	
Milova-O.	11:41	7:23	13:20	5:22	12:07	
M.-Radna (6)	11:58	7:41	13:41	5:40	12:25	
Baraczká	12:15	7:59	14:02	5:58	12:43	
Paulis	12:32	8:17	14:23	6:16	13:01	
O-Paulis	12:49	8:35	14:44	6:34	13:19	
Győrök Méné	13:06	8:53	15:05	6:52	13:37	
Csicsér	13:23	9:11	15:26	7:10	13:55	
Glogovác	13:40	9:29	15:47	7:28	14:13	
Arad (6)	13:57	9:47	16:08	7:46	14:31	

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Gyv.		Szv.
		Arad ind.	6:15	
Uj-Arad	6:25	12:28	5:04	7:20
Németh-Ságh	6:42	12:44	5:27	7:36
Vinga	6:55	12:56	5:38	7:47
Orczyfalva	7:06	1:07	6:08	8:08
Merczifalva	7:16	1:17	6:28	8:18
Szt. András	7:27	1:28	6:39	8:29
Temesvár-Jv.	7:44	1:45	7:06	8:46

Temesvár-Józsefváros-Arad.				
Állomások	Szv.	Gyv.		Szv.
		Temesvár-Jv. ind.	6:00	
Szt. András	6:20	9:09	2:42	9:48
Merczifalva	6:33	9:27	2:56	10:01
Orczyfalva	6:44	9:42	3:06	10:14
Vinga	6:58	10:05	3:17	10:27
Németh-Ságh	7:11	10:23	3:30	10:40
Uj-Arad	7:28	10:47	3:47	10:57
Arad	7:38	11:00	3:56	11:06

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Nagyujévi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis
Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában
 József főherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét. 4156

Gyermekjáték félárban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Akinek

ismeretség híján

házasújszóra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárra, gazdasszoyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára pénzbeszedőre, házmasterre, stb.-re van szüksége.
--	---

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket,
---	---

Aki

mindazokat vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
--	--

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezni, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kiváltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

„Gyöngyvirág”-os „Franka”

Hogy ezt a dolgot megértsem, újra kell iskolába jánom. Nem világosítana inkább fel, hogy az időt és a pénzt megtakarítsam? 184

Ügyes

bejáró a délelőtti órákra felvétetik Szabadság-tér 10. II em. 2. 181

Szabó

ajánlkozik uriházakhoz, házon kívül is jutányosan varr. Szabadság-tér 17., földszint 7. 185

Jrodai gyakornok,

aki magyarul és németül írni és beszélni tud, azonnali belépésre kerestetik egy helybeli nagykereskedésben. Bővebbet a kiadóhivatásban. 182

Magánpénzeket

legmagasabb kamattal mellett elhelyezek. Cím kiadóba. 4841

Megjelent

a Tolnai Világlapja új évfolyamának első füzeté, valamint Tolnai nagy Világtörténelmének negyedik kötete. Előfizethető évnegyedre vagy számonként. Krausz Paulin könyvkereskedésében. 3241

Kitűnő világségi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok legjutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8/a. 4594

Radnai-ut 10. szám

és Bercsényi Miklós-utca 29. szám alatt lévő két adómentes emeletes bérházak eladó. Bővebbet Klein József tulajdonosnál. 4755

Olcsó levélpapír

100 vászon Hartyalen levélpapír, és 160 boríték selyempapírbéléssel, dobozban 240 kor. Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 173

Körfürész

teljesen felszerelve és stabil favágófejsze üzemképes állapotban eladó. Bővebbet Gyulai Kenyérstúdió üzletben. Spitéler Rudolf. 115

Telefon 348.

Husserl Manó
 bádigos
 vízvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.
 Arad, Szt. Pál-utca 11.

Névjegyek

divatos kivitelben, litografálva, nyomtatva vagy dombornyomással. Újévi levelező-lapokból gyönyörű újdonságok! a készleten lévő legfinomabb diszlevélpapírokat csaknem saját árban áruistom. Legújabb társasjátékok óriási választéka. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zeneműi kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpel Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 385. 3911

Pénzbeszedőnek

ajánlkozik teljesen megbízható, meglehetősen koru férfi. Szerényebb díjazással is elmegy. 4855

Gyakorlott

könyvelő, ki a gépirásban is jártas azonnali állást keres. Cím a kiadóban. 4813

Legtinomabb
 impregnált
 női havi kötők

tuzatonként 1 korona
 80 egyszerű övek 90
 fillér és Tricot övek 3
 korona 20 fillérért
 kaphatók

Földes Kelemen
 gyógyszerárúháza
 Aradon, Deák Ferenc-
 utca 11 szám.
 351

Diamant Jeno

épület- és díszmű-bádigos. 1925

Műhelye és
 kész áru raktára: Ka-
 zinczy-utca 1. (Polgári flusko-
 lával szemben.)

V 2556/4 számhoz 1909. végh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,

hogy az aradi kir. törvényszéknek 1909. évi 17793, 17794, 17795 számú végzése következtében Vincze Miklós aradi ügyvéd által képviselt Toncsán Mari, özv. Mórár Györgyné, és Toncsán Illés kurticsi lakosok javára 203 K. 40 f. 202 K. 40 f. és 203 K. 40 f. s jár. erejéig 1909 évi okt. hó 28-án fogantatott kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 908 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 100 métermázsa csöves kukorica, és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladottnak.

Ezen árverés Toncsán Vaszilie javára 203 K. tőke és jár. iránt is meg fog tartatni.

Mely árverésnek az aradi kir. járásbírósa 1909. évi V. 2556/4 számú végzése folytán 203 kor. 40 fill., 203 kor. 40 fill. és 203 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi dec. hó 16 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 118 kor. 90 fillérben birólag már megállapított költségek erejéig, Kurticsón 121. sz. házban leendő megtartására 1910. január hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Arad, 1909. évi december hó 29. napján.

Najmányi Béla,
 kir. bír. végrehajtó 183

Lapunk minden előfizetője, ki hozzánk ezért írásban fordul, azonnal ingyen és bérmentve kapja meg az 1910. évre szóló

nagy

fali naptárunkat.

